

KHAI CĂN BẬC HAI VỚI PHÉP NHÂN VÀ PHÉP CHIA**A. Kiến thức****1. Khai căn bậc hai với phép nhân**

Với A, B là các biểu thức không âm, ta có $\sqrt{A} \cdot \sqrt{B} = \sqrt{A \cdot B}$

* Lưu ý: Kết quả trên có thể mở rộng cho nhiều biểu thức không âm, chẳng hạn:

$$\sqrt{A} \cdot \sqrt{B} \cdot \sqrt{C} = \sqrt{A \cdot B \cdot C} \quad (\text{với } A \geq 0; B \geq 0; C \geq 0)$$

2. Khai căn bậc hai

Nếu A, B là các biểu thức với $A \geq 0; B > 0$ thì $\frac{\sqrt{A}}{\sqrt{B}} = \sqrt{\frac{A}{B}}$

* **Chú ý:** Nếu $A \geq 0; B \geq 0; C \geq 0$ thì $\sqrt{A^2 B^2 C^2} = ABC$

B. Các dạng bài tập**Dạng 1: Khai căn một tích**

Bài 1: Áp dụng quy tắc về căn bậc hai của một tích, hãy tính

a) $\sqrt{81 \cdot 49}$	b) $\sqrt{25 \cdot 121}$
c) $\sqrt{2^2 \cdot 3^2 \cdot 5^2}$	d) $\sqrt{25 \cdot 1,21}$
e) $\sqrt{360 \cdot 90}$	f) $\sqrt{0,16 \cdot 64}$
g) $\sqrt{8,1 \cdot 10^3}$	h) $\sqrt{12,1 \cdot 160}$

Lời giải

- a) $\sqrt{81 \cdot 49} = \sqrt{81} \cdot \sqrt{49} = 9 \cdot 7 = 63$
 b) $\sqrt{25 \cdot 121} = \sqrt{25} \cdot \sqrt{121} = 5 \cdot 11 = 55$
 c) $\sqrt{2^2 \cdot 3^2 \cdot 5^2} = \sqrt{2^2} \cdot \sqrt{3^2} \cdot \sqrt{5^2} = 2 \cdot 3 \cdot 5 = 30$
 d) $\sqrt{25 \cdot 1,21} = \sqrt{25} \cdot \sqrt{1,21} = 5 \cdot 1,1 = 5,5$
 e) $\sqrt{360 \cdot 90} = \sqrt{36 \cdot 9 \cdot 100} = \sqrt{36} \cdot \sqrt{9} \cdot \sqrt{100} = 6 \cdot 3 \cdot 10 = 180$
 f) $\sqrt{0,16 \cdot 64} = \sqrt{0,16} \cdot \sqrt{64} = 0,4 \cdot 8 = 3,2$
 g) $\sqrt{8,1 \cdot 10^3} = \sqrt{8,1 \cdot 10^2 \cdot 10} = \sqrt{81 \cdot 10^2} = 9 \cdot 10 = 90$
 h) $\sqrt{12,1 \cdot 160} = \sqrt{121 \cdot 16} = \sqrt{121} \cdot \sqrt{16} = 11 \cdot 4 = 44$

Bài 2: Áp dụng quy tắc về căn bậc hai của một tích, hãy tính:

a) $\sqrt{2500 \cdot 4 \cdot 9 \cdot 0,9}$	b) $\sqrt{12 \cdot 250 \cdot 1,2}$
c) $\sqrt{41^2 - 40^2}$	d) $\sqrt{81 \cdot 6,25 - 2,25 \cdot 81}$

Lời giải

- a) $\sqrt{2500 \cdot 4 \cdot 9 \cdot 0,9} = \sqrt{25 \cdot 49 \cdot 9} = 5 \cdot 7 \cdot 3 = 105$
 b) $\sqrt{12 \cdot 250 \cdot 1,2} = \sqrt{12 \cdot 25 \cdot 12} = \sqrt{12^2 \cdot 25} = 12 \cdot 5 = 60$
 c) $\sqrt{41^2 - 40^2} = \sqrt{(41-40)(41+40)} = \sqrt{81} = 9$
 d) $\sqrt{81 \cdot 6,25 - 2,25 \cdot 81} = \sqrt{81 \cdot (6,25 - 2,25)} = \sqrt{81} \cdot \sqrt{4} = 9 \cdot 2 = 18$

Bài 3:

a) Tính nhanh $\sqrt{25 \cdot 49}$

b) Phân tích thành nhân tử $\sqrt{ab} - 4\sqrt{a}$ (với $a \geq 0$; $b \geq 0$).

Lời giải

a) Ta có $\sqrt{25 \cdot 49} = \sqrt{5^2 \cdot 7^2} = 5 \cdot 7 = 35$

b) Theo giả thiết $a \geq 0$, $b \geq 0$ do đó ta có:

$$\sqrt{ab} - 4\sqrt{a} = \sqrt{a}(\sqrt{b} - 4)$$

Bài 4: Tính

a. $\sqrt{25.144}$

b. $\sqrt{52.13}$

c. $\sqrt{45.80}$

d. $\sqrt{7} \cdot \sqrt{28}$

Lời giải

a) Ta có: $\sqrt{25.144} = 5.12 = 60$

b) Ta có: $\sqrt{52.13} = \sqrt{52.13} = \sqrt{4.13.13} = \sqrt{4} \cdot \sqrt{13^2} = 26$

c) Ta có: $\sqrt{45.80} = \sqrt{5.9.5.16} = \sqrt{5^2} \cdot \sqrt{9} \cdot \sqrt{16} = 60$

d) Ta có: $\sqrt{7} \cdot \sqrt{28} = \sqrt{7.28} = \sqrt{7.7.4} = \sqrt{7^2} \cdot \sqrt{2^2} = 14$

Bài 5: Tính

a. $\left(\sqrt{\frac{2}{3}} + \sqrt{\frac{50}{3}} - \sqrt{24}\right) \cdot \sqrt{6}$

b. $\sqrt{3+\sqrt{5}} \cdot \sqrt{2}$

c. $\left(\sqrt{\frac{3}{4}} - \sqrt{3} + 5\sqrt{\frac{4}{3}}\right) \cdot \sqrt{12}$

d. $\sqrt{3-\sqrt{5}} \cdot \sqrt{8}$

Lời giải

a) Ta có: $\left(\sqrt{\frac{2}{3}} + \sqrt{\frac{50}{3}} - \sqrt{24}\right) \cdot \sqrt{6} = \sqrt{\frac{2}{3}} \cdot 6 + \sqrt{\frac{50}{3}} \cdot 6 - \sqrt{24} \cdot 6 = 0$

b) Ta có: $\sqrt{3+\sqrt{5}} \cdot \sqrt{2} = \sqrt{3.2+2\sqrt{5}} = \sqrt{(\sqrt{5}+1)^2} = \sqrt{5}+1$

c) Ta có: $\left(\sqrt{\frac{3}{4}} - \sqrt{3} + 5\sqrt{\frac{4}{3}}\right) \cdot \sqrt{12} = 7$

d) Ta có: $\sqrt{3-\sqrt{5}} \cdot \sqrt{8} = 2(\sqrt{5}-1)$

Bài 6: Tính

a. $\sqrt{55.77.35}$

b. $\sqrt{\frac{1}{8}} \cdot \sqrt{2} \cdot \sqrt{125} \cdot \sqrt{\frac{1}{5}}$

c. $\sqrt{\sqrt{2}-1} \cdot \sqrt{\sqrt{2}+1}$

d. $2\sqrt{2} \cdot (\sqrt{3}-2) + (1+2\sqrt{2})^2 - 2\sqrt{6}$

Lời giải

a) Ta có: $\sqrt{55.77.35} = \sqrt{5.11.7.11.5.7} = 5.7.11 = 385$

b) Ta có: $\sqrt{\frac{1}{8}} \cdot \sqrt{2} \cdot \sqrt{125} \cdot \sqrt{\frac{1}{5}} = \sqrt{\frac{1}{8} \cdot 2 \cdot 125 \cdot \frac{1}{5}} = \sqrt{\frac{2.125}{8.5}} = \sqrt{\frac{25}{4}} = \frac{5}{2}$

c) Ta có: $\sqrt{\sqrt{2}-1} \cdot \sqrt{\sqrt{2}+1} = \sqrt{(\sqrt{2}-1)(\sqrt{2}+1)} = \sqrt{2-1} = 1$

d) Ta có: $2\sqrt{2} \cdot (\sqrt{3}-2) + (1+2\sqrt{2})^2 - 2\sqrt{6} = 2\sqrt{6} - 4\sqrt{2} + 1 + 4\sqrt{2} + 8 - 2\sqrt{6} = 9$

Bài 7: Tính

a) $A = \sqrt{3+\sqrt{5+2\sqrt{3}}} \cdot \sqrt{3-\sqrt{5+2\sqrt{3}}}$

b) $B = \sqrt{4+\sqrt{8}} \cdot \sqrt{2+\sqrt{2+\sqrt{2}}} \cdot \sqrt{2-\sqrt{2+\sqrt{2}}}$

c) $C = (\sqrt{12} + 3\sqrt{15} - 4\sqrt{135})\sqrt{3}$

d) $D = 2\sqrt{40\sqrt{12}} - 2\sqrt{75} - 3\sqrt{5\sqrt{48}}$

Lời giải

a) Ta có: $A = \sqrt{3+\sqrt{5+2\sqrt{3}}} \cdot \sqrt{3-\sqrt{5+2\sqrt{3}}}$
 $= \sqrt{3^2 - (\sqrt{5+2\sqrt{3}})^2} = \sqrt{9 - (5+2\sqrt{3})}$
 $= \sqrt{9-5-2\sqrt{3}} = \sqrt{4-2\sqrt{3}} = \sqrt{(\sqrt{3}-1)^2} = \sqrt{3}-1$

b) Ta có:

$$B = \sqrt{4+\sqrt{8}} \cdot \sqrt{2+\sqrt{2+\sqrt{2}}} \cdot \sqrt{2-\sqrt{2+\sqrt{2}}}$$

$$= \sqrt{4+\sqrt{4} \cdot \sqrt{2}} \cdot \sqrt{2^2 - (\sqrt{2+\sqrt{2}})^2} = \sqrt{4+2\sqrt{2}} \cdot \sqrt{2-\sqrt{2}}$$

$$\Rightarrow B = \sqrt{2 \cdot (2+\sqrt{2})(2-\sqrt{2})} = \sqrt{2 \cdot 2} = 2$$

c) Ta có: $(\sqrt{12} + 3\sqrt{15} - 4\sqrt{135})\sqrt{3} = \sqrt{36} + 3\sqrt{9 \cdot 5} - 4\sqrt{9^2 \cdot 5}$
 $= 6 + 9\sqrt{5} - 36\sqrt{5} = 6 - 27\sqrt{5}$

d) Ta có: $C = 2\sqrt{40\sqrt{12}} - 2\sqrt{75} - 3\sqrt{5\sqrt{48}}$
 $= 2\sqrt{40\sqrt{12}} - 2\sqrt{5\sqrt{3}} - 3\sqrt{20\sqrt{3}} = 2\sqrt{80\sqrt{3}} - 2\sqrt{5\sqrt{3}} - 6\sqrt{5\sqrt{3}}$

Bài 8: Tính

a) $A = (4+\sqrt{15})(\sqrt{10}-\sqrt{6})\sqrt{4-\sqrt{15}}$

b) $B = (3-\sqrt{5})\sqrt{3+\sqrt{5}} + (3+\sqrt{5})\sqrt{3-\sqrt{5}}$

c) $C = \sqrt{2+\sqrt{3}} \cdot \sqrt{2+\sqrt{2+\sqrt{3}}} \cdot \sqrt{2+\sqrt{2+\sqrt{2+\sqrt{3}}}} \cdot \sqrt{2-\sqrt{2+\sqrt{2+\sqrt{3}}}}$

Lời giải

a) Ta có: $A = (4+\sqrt{15})(\sqrt{10}-\sqrt{6})\sqrt{4-\sqrt{15}}$
 $= (\sqrt{10}-\sqrt{6})\sqrt{4+\sqrt{15}} \cdot \sqrt{4+\sqrt{15}} \cdot \sqrt{4-\sqrt{15}}$
 $= (\sqrt{10}-\sqrt{6})\sqrt{4+\sqrt{15}} \cdot \sqrt{(4+\sqrt{15})(4-\sqrt{15})}$
 $= \sqrt{\sqrt{10}-\sqrt{6}} \cdot \sqrt{(\sqrt{10}-\sqrt{6})(4+\sqrt{15})}$
 $= \sqrt{\sqrt{10}-\sqrt{6}} \cdot \sqrt{4\sqrt{10} + \sqrt{150} - 4\sqrt{6} - \sqrt{90}}$
 $= \sqrt{\sqrt{10}-\sqrt{6}} \cdot \sqrt{\sqrt{10} + \sqrt{6}} = \sqrt{(\sqrt{10}-\sqrt{6})(\sqrt{10}+\sqrt{6})}$

$$= \sqrt{4} = 2$$

$$\begin{aligned} \text{b) Ta có: } B &= (3 - \sqrt{5})\sqrt{3 + \sqrt{5}} + (3 + \sqrt{5})\sqrt{3 - \sqrt{5}} \\ &= \sqrt{3 - \sqrt{5}} \cdot \sqrt{3 - \sqrt{5}} \cdot \sqrt{3 + \sqrt{5}} + (3 + \sqrt{5})\sqrt{3 - \sqrt{5}} \\ &= \sqrt{3 - \sqrt{5}} \cdot \sqrt{3 + \sqrt{5}} (\sqrt{3 - \sqrt{5}} + \sqrt{3 + \sqrt{5}}) = 2(\sqrt{3 - \sqrt{5}} + \sqrt{3 + \sqrt{5}}) \\ &= \sqrt{2}(\sqrt{3 - \sqrt{5}} \cdot \sqrt{2} + \sqrt{3 + \sqrt{5}} \cdot \sqrt{2}) \\ &= \sqrt{2}(\sqrt{6 - 2\sqrt{5}} + \sqrt{6 + 2\sqrt{5}}) = \sqrt{2}(\sqrt{(\sqrt{5} - 1)^2} + \sqrt{(\sqrt{5} + 1)^2}) \\ &= \sqrt{2}(\sqrt{5} - 1 + \sqrt{5} + 1) = 2\sqrt{10} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{c) Ta có: } C &= \sqrt{2 + \sqrt{3}} \cdot \sqrt{2 + \sqrt{2 + \sqrt{3}}} \cdot \sqrt{2 + \sqrt{2 + \sqrt{2 + \sqrt{3}}}} \cdot \sqrt{2 - \sqrt{2 + \sqrt{2 + \sqrt{3}}}} \\ \Rightarrow C &= \sqrt{2 + \sqrt{3}} \cdot \sqrt{2 + \sqrt{2 + \sqrt{3}}} \cdot \sqrt{2 - \sqrt{2 + \sqrt{3}}} \\ \Rightarrow C &= \sqrt{2 + \sqrt{3}} \cdot (\sqrt{2^2 - (\sqrt{2 + \sqrt{3}})^2}) = \sqrt{2 + \sqrt{3}} \cdot \sqrt{2 - \sqrt{3}} = 1 \end{aligned}$$

Bài 9: Rút gọn các biểu thức sau:

$$\text{a) } \sqrt{8a \cdot 5ab \cdot 10b^3}$$

$$\text{b) } \sqrt{18(2-a)^2} \text{ với } a > 2$$

$$\text{c) } \sqrt{25a^2b^2} \text{ (với } a \geq 0; b < 0)$$

Lời giải

$$\text{a) } \sqrt{8a \cdot 5ab \cdot 10b^3} = \sqrt{8 \cdot 5 \cdot 10 \cdot a^2 b^4} = \sqrt{400} \cdot \sqrt{a^2} \cdot \sqrt{(b^2)^2} = 20|a|b^2$$

$$\begin{aligned} \text{b) } \sqrt{18(2-a)^2} &= \sqrt{2 \cdot 9 \cdot (2-a)^2} = \sqrt{2} \cdot \sqrt{9} \cdot \sqrt{(2-a)^2} \\ &= \sqrt{2} \cdot 3 \cdot |2-a| = 3\sqrt{2}(a-2) \text{ (vì } a > 2) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{c) } \sqrt{25a^2b^2} &= \sqrt{5^2 \cdot a^2 \cdot (-b)^2} \\ &= \sqrt{5^2} \cdot \sqrt{a^2} \cdot \sqrt{(-b)^2} = 5a \cdot (-b) = -5ab \text{ (với } a \geq 0; b < 0) \end{aligned}$$

Dạng 2: Nhân các căn bậc hai**Bài 1:** Áp dụng quy tắc về căn bậc hai của một tích, hãy tính:

a) $\sqrt{5} \cdot \sqrt{20}$

b) $\sqrt{2} \cdot \sqrt{\frac{9}{8}}$

c) $\sqrt{72} \cdot \sqrt{50}$

d) $\sqrt{12,8} \cdot \sqrt{0,2}$

e) $\sqrt{27} \cdot \sqrt{3}$

f) $\sqrt{3} \cdot \sqrt{75}$

Lời giải

a) $\sqrt{5} \cdot \sqrt{20} = \sqrt{5 \cdot 20} = \sqrt{100} = 10$

b) $\sqrt{2} \cdot \sqrt{\frac{9}{8}} = \sqrt{2 \cdot \frac{9}{8}} = \sqrt{\frac{9}{4}} = \frac{3}{2}$

c) $\sqrt{72} \cdot \sqrt{50} = \sqrt{72 \cdot 50} = \sqrt{36 \cdot 100} = 6 \cdot 10 = 60$

d) $\sqrt{12,8} \cdot \sqrt{0,2} = \sqrt{12,8 \cdot 0,2} = \sqrt{64 \cdot 0,04} = 8 \cdot 0,2 = 1,6$

e) $\sqrt{27} \cdot \sqrt{3} = \sqrt{27 \cdot 3} = \sqrt{81} = 9$

f) $\sqrt{3} \cdot \sqrt{75} = \sqrt{3 \cdot 75} = \sqrt{3^2 \cdot 5^2} = 3 \cdot 5 = 15$

Bài 2: Áp dụng quy tắc về căn bậc hai của một tích, hãy tính:

a) $\sqrt{1,3} \cdot \sqrt{10} \cdot \sqrt{13}$

b) $\sqrt{10} \cdot \sqrt{5,2} \cdot \sqrt{52}$

c) $\sqrt{4,9} \cdot \sqrt{30} \cdot \sqrt{12}$

d) $\sqrt{2,8} \cdot \sqrt{7} \cdot \sqrt{10}$

e) $\sqrt{40} \cdot \sqrt{20} \cdot \sqrt{4,5}$

f) $\sqrt{\frac{2}{3}} \cdot \sqrt{\frac{12}{25}} \cdot \sqrt{\frac{1}{2}}$

Lời giải

a) $\sqrt{1,3} \cdot \sqrt{10} \cdot \sqrt{13} = \sqrt{1,3 \cdot 10 \cdot 13} = \sqrt{13 \cdot 13} = 13$

b) $\sqrt{10} \cdot \sqrt{5,2} \cdot \sqrt{52} = \sqrt{10 \cdot 5,2 \cdot 52} = \sqrt{52 \cdot 52} = 52$

c) $\sqrt{4,9} \cdot \sqrt{30} \cdot \sqrt{12} = \sqrt{4,9 \cdot 30 \cdot 12} = \sqrt{7^2 \cdot 3^2 \cdot 2^2} = 7 \cdot 3 \cdot 2 = 42$

d) $\sqrt{2,8} \cdot \sqrt{7} \cdot \sqrt{10} = \sqrt{2,8 \cdot 7 \cdot 10} = \sqrt{28 \cdot 7} = \sqrt{4 \cdot 7 \cdot 7} = 2 \cdot 7 = 14$

e) $\sqrt{40} \cdot \sqrt{20} \cdot \sqrt{4,5} = \sqrt{40 \cdot 20 \cdot 4,5} = \sqrt{400 \cdot 9} = 20 \cdot 3 = 60$

f) $\sqrt{\frac{2}{3}} \cdot \sqrt{\frac{12}{25}} \cdot \sqrt{\frac{1}{2}} = \sqrt{\frac{2}{3} \cdot \frac{12}{25} \cdot \frac{1}{2}} = \sqrt{\frac{4}{25}} = \frac{2}{5}$

Bài 3: Thực hiện phép tính

a) $\sqrt{5}(\sqrt{125} + \sqrt{5})$

b) $(\sqrt{20} + \sqrt{45} - \sqrt{5}) \cdot \sqrt{5}$

c) $(\sqrt{12} + \sqrt{3})(\sqrt{27} - \sqrt{3})$

d) $(\sqrt{5} - \sqrt{3} + 1)(\sqrt{5} - 1)$

Lời giải

$$a) \sqrt{5}(\sqrt{125} + \sqrt{5}) = \sqrt{5} \cdot \sqrt{125} + \sqrt{5} \cdot \sqrt{5} = \sqrt{5 \cdot 125} + \sqrt{25} = 25 + 5 = 30$$

$$b) (\sqrt{20} + \sqrt{45} - \sqrt{5}) \cdot \sqrt{5} = \sqrt{100} + \sqrt{225} - \sqrt{25} = 10 + 15 - 5 = 20$$

$$c) (\sqrt{12} + \sqrt{3})(\sqrt{27} - \sqrt{3}) = \sqrt{324} - \sqrt{36} + \sqrt{81} - \sqrt{9} = 18 - 6 + 9 - 3 = 18$$

$$d) (\sqrt{5} - \sqrt{3} + 1)(\sqrt{5} - 1) = 5 - \sqrt{5} - \sqrt{15} + \sqrt{3} + \sqrt{5} - 1 = 4 - \sqrt{15} + \sqrt{3}$$

Bài 4: Thực hiện các phép tính

$$a) (\sqrt{7} + \sqrt{3})^2$$

$$b) (\sqrt{8} - \sqrt{2})^2$$

$$c) (5\sqrt{3} - 2\sqrt{7})(5\sqrt{3} + 2\sqrt{7})$$

Lời giải

$$a) (\sqrt{7} + \sqrt{3})^2 = (\sqrt{7})^2 + 2 \cdot \sqrt{7} \cdot \sqrt{3} + (\sqrt{3})^2 = 7 + 2\sqrt{21} + 3 = 10 + 2\sqrt{21}$$

$$b) (\sqrt{8} - \sqrt{2})^2 = (\sqrt{8})^2 - 2 \cdot \sqrt{8} \cdot \sqrt{2} + (\sqrt{2})^2 = 8 - 2\sqrt{16} + 2 = 2$$

$$c) (5\sqrt{3} - 2\sqrt{7})(5\sqrt{3} + 2\sqrt{7}) = (5\sqrt{3})^2 - (2\sqrt{7})^2 = 25 \cdot 3 - 4 \cdot 7 = 47$$

Bài 5: Rút gọn biểu thức $(\sqrt{14} + \sqrt{6})\sqrt{5 - \sqrt{21}}$ **Lời giải**

$$\begin{aligned} \text{Ta có: } (\sqrt{14} + \sqrt{6})\sqrt{5 - \sqrt{21}} &= \sqrt{2}(\sqrt{7} + \sqrt{3})\sqrt{5 - \sqrt{21}} \\ &= (\sqrt{7} + \sqrt{3})\sqrt{10 - 2\sqrt{7 \cdot 3}} \\ &= (\sqrt{7} + \sqrt{3})\sqrt{(\sqrt{7} - \sqrt{3})^2} \\ &= (\sqrt{7} + \sqrt{3}) \cdot (\sqrt{7} - \sqrt{3}) = 4 \end{aligned}$$

Bài 6: Rút gọn các biểu thức sau

$$a) \sqrt{5a} \cdot \sqrt{20a} \text{ với } a \geq 0$$

$$b) \sqrt{3a} \cdot \sqrt{27a} \text{ với } a \geq 0$$

$$c) \sqrt{15a} \cdot \sqrt{3a} \text{ với } a > 0$$

$$d) \sqrt{5x} \cdot \sqrt{20x} \text{ với } x \geq 0$$

$$e) \sqrt{3a^3} \cdot \sqrt{27a} \text{ với } a > 0$$

$$f) \sqrt{5ab^3} \cdot \sqrt{5ab} \text{ với } a < 0; b < 0$$

Lời giải

$$a) \sqrt{5a} \cdot \sqrt{20a} = \sqrt{5a \cdot 20a} = \sqrt{100 \cdot a^2} = \sqrt{100} \cdot \sqrt{a^2} = 10 \cdot |a| = 10a \text{ (vì } a \geq 0)$$

$$b) \sqrt{3a} \cdot \sqrt{27a} = \sqrt{3a \cdot 27a} = \sqrt{81 \cdot a^2} = \sqrt{81} \cdot \sqrt{a^2} = 9|a| = 9a \text{ (vì } a \geq 0)$$

$$c) \sqrt{15a} \cdot \sqrt{3a} = \sqrt{15a \cdot 3a} = \sqrt{3^2 \cdot a^2 \cdot 5} = 3a\sqrt{5} \text{ (vì } a > 0)$$

$$d) \sqrt{5x} \cdot \sqrt{20x} = \sqrt{5x \cdot 20x} = \sqrt{100x^2} = \sqrt{(10x)^2} = 10x \text{ với } x \geq 0$$

$$e) \sqrt{3a^3} \cdot \sqrt{27a} = \sqrt{3a^3 \cdot 27a} = \sqrt{81a^4} = \sqrt{81} \cdot \sqrt{a^4}$$

$$= 9 \cdot \sqrt{(a^2)^2} = 9 \cdot |a^2| = 9a^2 \quad (\text{vì } a^2 \geq 0 \text{ với mọi số thực } a)$$

f) Với $a < 0; b < 0$ ta có: $\sqrt{5ab^3} \cdot \sqrt{5ab} = \sqrt{5ab^3 \cdot 5ab} = \sqrt{5^2 \cdot a^2 \cdot b^4}$
 $= \sqrt{(5ab^2)^2} = |5ab^2| = -5ab^2$

Dạng 3: Khai căn một thương

Bài 1: Áp dụng quy tắc về căn bậc hai của một thương, hãy tính:

a) $\sqrt{\frac{4}{25}}$

b) $\sqrt{\frac{1,69}{0,25}}$

c) $\sqrt{\frac{49}{64}}$

d) $\sqrt{\frac{27}{75}}$

e) $\sqrt{\frac{9}{25}}$

f) $\sqrt{1\frac{9}{16}}$

Lời giải

a) $\sqrt{\frac{4}{25}} = \frac{\sqrt{4}}{\sqrt{25}} = \frac{2}{5}$

b) $\sqrt{\frac{1,69}{0,25}} = \frac{\sqrt{1,69}}{\sqrt{0,25}} = \frac{1,3}{0,5} = 2,6$

c) $\sqrt{\frac{49}{64}} = \frac{\sqrt{49}}{\sqrt{64}} = \frac{7}{8}$

d) $\sqrt{\frac{27}{75}} = \sqrt{\frac{9}{25}} = \frac{\sqrt{9}}{\sqrt{25}} = \frac{3}{5}$

$$e) \sqrt{\frac{9}{25}} = \frac{\sqrt{9}}{\sqrt{25}} = \frac{3}{5}$$

$$f) \sqrt{1\frac{9}{16}} = \sqrt{\frac{25}{16}} = \frac{\sqrt{25}}{\sqrt{16}} = \frac{5}{4}$$

Bài 2: Tính

$$a) \sqrt{1\frac{9}{16}}$$

$$b) \frac{\sqrt{12,5}}{\sqrt{0,5}}$$

$$c) \sqrt{\frac{25}{64}}$$

$$d) \frac{\sqrt{230}}{\sqrt{2,3}}$$

Lời giải

$$a) \text{ Ta có: } \sqrt{1\frac{9}{16}} = \sqrt{\frac{25}{16}} = \frac{\sqrt{25}}{\sqrt{16}} = \frac{5}{4}$$

$$b) \text{ Ta có: } \frac{\sqrt{12,5}}{\sqrt{0,5}} = \sqrt{\frac{12,5}{0,5}} = \sqrt{25} = 5$$

$$c) \text{ Ta có: } \sqrt{\frac{25}{64}} = \frac{\sqrt{25}}{\sqrt{64}} = \frac{5}{8}$$

$$d) \text{ Ta có: } \frac{\sqrt{230}}{\sqrt{2,3}} = \sqrt{\frac{230}{2,3}} = \sqrt{100} = 10$$

Bài 3: Áp dụng quy tắc về căn bậc hai của một thương, hãy tính:

$$a) \sqrt{\frac{4}{25} : \frac{49}{121}}$$

$$b) \sqrt{\frac{65^2 - 52^2}{225}}$$

$$c) \sqrt{\frac{11}{9} : 1,44 - \frac{7}{9} : 1,44}$$

Lời giải

$$a) \sqrt{\frac{4}{25} : \frac{49}{121}} = \sqrt{\frac{4}{25}} : \sqrt{\frac{49}{121}} = \frac{2}{5} : \frac{7}{11} = \frac{22}{35}$$

$$b) \sqrt{\frac{65^2 - 52^2}{225}} = \sqrt{\frac{(65 - 52)(65 + 52)}{225}} \\ = \sqrt{\frac{13 \cdot 117}{225}} = \frac{\sqrt{13 \cdot 13 \cdot 9}}{15} = \frac{13 \cdot 3}{15} = \frac{39}{15}$$

$$c) \sqrt{\frac{11}{9} : 1,44 - \frac{7}{9} : 1,44} = \sqrt{\left(\frac{11}{9} - \frac{7}{9}\right) : \frac{144}{100}} = \sqrt{\frac{4}{9} : \frac{144}{100}} \\ = \sqrt{\frac{4}{9}} : \sqrt{\frac{144}{100}} = \frac{2}{3} : \frac{12}{10} = \frac{5}{9}$$

Bài 4: Viết số dưới dấu căn thành một phân số thập phân rồi tính

$$a) \sqrt{1,69}$$

$$b) \sqrt{6,25}$$

Lời giải

$$\text{a) Ta có } 1,69 = \frac{169}{100} = \frac{13^2}{10^2} \text{ nên } \sqrt{1,69} = \sqrt{\frac{13^2}{10^2}} = \frac{\sqrt{13^2}}{\sqrt{10^2}} = \frac{13}{10} = 1,3$$

$$\text{b) Ta có: } 6,25 = \frac{625}{100} = \frac{25^2}{10^2} \text{ nên } \sqrt{6,25} = \sqrt{\frac{25^2}{10^2}} = \frac{\sqrt{25^2}}{\sqrt{10^2}} = \frac{25}{10} = 2,5$$

Bài 5: Rút gọn các biểu thức sau

$$\text{a) } \sqrt{\frac{4a^2}{25}}$$

$$\text{b) } \sqrt{\frac{a^2}{4b^4}} \text{ với } a \geq 0; b \neq 0$$

$$\text{c) } \sqrt{\frac{-36a}{49}} \text{ với } a < 0$$

$$\text{d) } \sqrt{\frac{9}{(x-3)^2}} \text{ với } x > 3$$

$$\text{e) } a \cdot \sqrt{\frac{2}{a^2}} \text{ với } a > 0$$

$$\text{f) } (a^2 - 1) \sqrt{\frac{5}{(a-1)^2}} \text{ với } a > 1.$$

Lời giải

$$\text{a) } \sqrt{\frac{4a^2}{25}} = \frac{\sqrt{4a^2}}{\sqrt{25}} = \frac{\sqrt{4} \cdot \sqrt{a^2}}{5} = \frac{2|a|}{5}$$

$$\text{b) } \sqrt{\frac{a^2}{4b^4}} = \frac{\sqrt{a^2}}{\sqrt{4b^4}} = \frac{|a|}{2b^2} = \frac{a}{2b^2} \text{ (vì } a \geq 0)$$

$$\text{c) } \sqrt{\frac{-36a}{49}} = \frac{\sqrt{-36a}}{\sqrt{49}} = \frac{\sqrt{36} \cdot \sqrt{-a}}{\sqrt{49}} = \frac{6\sqrt{-a}}{7}$$

$$\text{d) } \sqrt{\frac{9}{(x-3)^2}} = \frac{\sqrt{9}}{\sqrt{(x-3)^2}} = \frac{3}{|x-3|} = \frac{3}{x-3} \text{ (vì } x > 3)$$

$$\text{e) Do } a > 0 \text{ nên } a \cdot \sqrt{\frac{2}{a^2}} = a \cdot \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{a^2}} = a \cdot \frac{\sqrt{2}}{a} = \sqrt{2}$$

$$\text{f) Do } a > 1 \text{ nên ta có } (a^2 - 1) \sqrt{\frac{5}{(a-1)^2}}$$

$$= (a-1)(a+1) \cdot \frac{\sqrt{5}}{\sqrt{(a-1)^2}}$$

$$= (a-1)(a+1) \cdot \frac{\sqrt{5}}{|a-1|}$$

$$= (a-1)(a+1) \cdot \frac{\sqrt{5}}{(a-1)}$$

$$= \sqrt{5} \cdot (a+1).$$

Dạng 4: Chia các căn bậc hai**Bài 1:** Áp dụng quy tắc về căn bậc hai của một thương, hãy tính:

a) $\sqrt{8} : \sqrt{2}$

b) $\sqrt{18} : \sqrt{50}$

c) $\frac{\sqrt{216}}{\sqrt{6}}$

d) $\frac{\sqrt{80}}{\sqrt{5}}$

e) $\sqrt{24} : \sqrt{3}$

f) $\frac{\sqrt{555}}{\sqrt{111}}$

g) $\sqrt{80} : \sqrt{5}$

h) $\sqrt{45} : \sqrt{80}$

Lời giải

a) $\sqrt{8} : \sqrt{2} = \sqrt{8:2} = \sqrt{4} = 2$

b) $\sqrt{18} : \sqrt{50} = \sqrt{18:50} = \sqrt{\frac{9}{25}} = \frac{3}{5}$

c) $\frac{\sqrt{216}}{\sqrt{6}} = \sqrt{\frac{216}{6}} = \sqrt{36} = 6$

d) $\frac{\sqrt{80}}{\sqrt{5}} = \sqrt{\frac{80}{5}} = \sqrt{16} = 4$

e) $\sqrt{24} : \sqrt{3} = \sqrt{24:3} = \sqrt{2^2 \cdot 2} = 2\sqrt{2}$

f) $\frac{\sqrt{555}}{\sqrt{111}} = \sqrt{\frac{555}{111}} = \sqrt{5}$

g) $\sqrt{80} : \sqrt{5} = \sqrt{\frac{80}{5}} = \sqrt{16} = 4$

h) $\sqrt{45} : \sqrt{80} = \sqrt{\frac{45}{80}} = \sqrt{\frac{9}{16}} = \frac{3}{4}$

Bài 2: Tính

a) $\frac{\sqrt{5} \cdot \sqrt{6}}{\sqrt{10}}$

b) $\sqrt{\frac{1}{15}} : \sqrt{1\frac{2}{3}}$

c) $\sqrt{\frac{3}{5}} : \sqrt{\frac{5}{12}}$

d) $\sqrt{(2 \cdot 3)^5} : \sqrt{2^3 \cdot 3^5}$

e) $\sqrt{54} : \sqrt{2} : \sqrt{3}$

f) $\frac{\sqrt{3}}{\sqrt{75}} : \frac{\sqrt{52}}{117}$

Lời giải

$$\frac{\sqrt{5} \cdot \sqrt{6}}{\sqrt{10}} = \frac{\sqrt{5 \cdot 6}}{\sqrt{10}} = \sqrt{\frac{30}{10}} = \sqrt{3}$$

$$\text{a) } \sqrt{\frac{1}{15}} : \sqrt{\frac{2}{3}} = \sqrt{\frac{1}{15}} : \sqrt{\frac{5}{3}} = \sqrt{\frac{1}{15} : \frac{5}{3}} = \sqrt{\frac{1}{15} \cdot \frac{3}{5}} = \sqrt{\frac{1}{25}} = \frac{1}{5}$$

$$\text{c) } \sqrt{\frac{3}{5}} : \sqrt{\frac{5}{12}} = \sqrt{\frac{3}{5} : \frac{5}{12}} = \sqrt{\frac{3}{5} \cdot \frac{12}{5}} = \sqrt{\frac{36}{25}} = \frac{6}{5}$$

$$\text{d) } \sqrt{(2 \cdot 3)^5} : \sqrt{2^3 \cdot 3^5} = \sqrt{\frac{2^5 \cdot 3^5}{2^3 \cdot 3^5}} = \sqrt{2^2} = 2$$

$$\text{e) } \sqrt{54} : \sqrt{2} : \sqrt{3} = \sqrt{54 : 2} : \sqrt{3} = \sqrt{27 : 3} = \sqrt{9} = 3$$

$$\text{f) } \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{75}} : \frac{\sqrt{52}}{117} = \sqrt{\frac{3}{75}} : \sqrt{\frac{52}{117}} = \sqrt{\frac{1}{25}} : \sqrt{\frac{4}{9}} = \frac{1}{5} : \frac{2}{3} = \frac{3}{10}$$

Bài 3: Thực hiện phép tính

$$\text{a) } (\sqrt{45} - \sqrt{125} + \sqrt{20}) : \sqrt{5}$$

$$\text{b) } (2\sqrt{18} + 3\sqrt{8} - 6\sqrt{2}) : \sqrt{2}$$

Lời giải

$$\text{a) } (\sqrt{45} - \sqrt{125} + \sqrt{20}) : \sqrt{5} = \sqrt{9} - \sqrt{25} + \sqrt{4} = 3 - 5 + 2 = 0$$

$$\text{b) } (2\sqrt{18} + 3\sqrt{8} - 6\sqrt{2}) : \sqrt{2} = 2\sqrt{9} + 3\sqrt{4} - 6 = 2 \cdot 3 + 3 \cdot 2 - 6 = 6$$

Bài 4: Rút gọn

$$\text{a) } \sqrt{16ab^2} : \sqrt{4a} \text{ với } a > 0, b < 0$$

$$\text{b) } \sqrt{52a^3} : \sqrt{13a} \text{ với } a > 0$$

$$\text{c) } \frac{2\sqrt{a^2(1-a)^2}}{\sqrt{50}} \text{ với } a > 1$$

$$\text{d) } \frac{\sqrt{3ab^4}}{\sqrt{27a}} \text{ với } a > 0$$

$$\text{e) } \frac{\sqrt{125a}}{\sqrt{5a}} \text{ với } a > 0$$

$$\text{f) } \frac{\sqrt{48x^3}}{\sqrt{3x^5}} \text{ với } x > 0$$

Lời giải

a) Theo giả thiết $a > 0, b < 0$, do đó ta có

$$\sqrt{16ab^2} : \sqrt{4a} = \sqrt{16ab^2 : 4a} = \sqrt{4b^2} = \sqrt{(2b)^2} = |2b| = -2b$$

$$\text{b) } \sqrt{52a^3} : \sqrt{13a} = \sqrt{52a^3 : 13a} = \sqrt{4a^2} = \sqrt{(2a)^2} = |2a| = 2a \text{ (do } a > 0)$$

$$\begin{aligned} \text{c) } \frac{2\sqrt{a^2(1-a)^2}}{\sqrt{50}} &= \sqrt{\frac{2a^2(1-a)^2}{50}} = \sqrt{\frac{a^2(1-a)^2}{25}} \\ &= \frac{|a| \cdot |1-a|}{5} = \frac{a(a-1)}{5} \text{ (do } a > 1) \end{aligned}$$

$$\text{d) } \frac{\sqrt{3ab^4}}{\sqrt{27a}} = \sqrt{\frac{3ab^4}{27a}} = \sqrt{\frac{b^4}{9}} = \frac{\sqrt{(b^2)^2}}{\sqrt{9}} = \frac{b^2}{3}$$

$$\text{e) } \frac{\sqrt{125a}}{\sqrt{5a}} = \sqrt{\frac{125a}{5a}} = \sqrt{25} = 5$$

$$f) \frac{\sqrt{48x^3}}{\sqrt{3x^5}} = \sqrt{\frac{48x^3}{3x^5}} = \sqrt{\frac{16}{x^2}} = \frac{\sqrt{16}}{\sqrt{x^2}} = \frac{4}{|x|} = \frac{4}{x} \quad (\text{vì } x > 0)$$

Bài 5: Tính

$$a) \left(\sqrt{\frac{1}{7}} - \sqrt{\frac{16}{7}} + \sqrt{7} \right) : \sqrt{7}$$

$$b) \sqrt{36 - 12\sqrt{5}} : \sqrt{6}$$

$$c) \left(\sqrt{\frac{1}{3}} - \sqrt{\frac{4}{3}} + \sqrt{3} \right) : \sqrt{3}$$

$$d) \sqrt{3 - \sqrt{5}} : \sqrt{2}$$

Lời giải

$$a) \text{ Ta có: } \left(\sqrt{\frac{1}{7}} - \sqrt{\frac{16}{7}} + \sqrt{7} \right) : \sqrt{7} = \left(\frac{\sqrt{1}}{\sqrt{7}} - \frac{\sqrt{16}}{\sqrt{7}} + \sqrt{7} \right) \cdot \frac{1}{\sqrt{7}} = \frac{4}{7}$$

$$b) \text{ Ta có: } \sqrt{36 - 12\sqrt{5}} : \sqrt{6} = \sqrt{6 - 2\sqrt{5}} = \sqrt{5} - 1$$

$$c) \text{ Ta có: } \left(\sqrt{\frac{1}{3}} - \sqrt{\frac{4}{3}} + \sqrt{3} \right) : \sqrt{3} = \frac{2}{3}$$

$$d) \text{ Ta có: } \sqrt{3 - \sqrt{5}} : \sqrt{2} = \sqrt{2} \cdot \sqrt{3 - \sqrt{5}} : 2 = \frac{\sqrt{6 - 2\sqrt{5}}}{2} = \frac{\sqrt{5} - 1}{2}$$

Bài 6: Tính

$$a) A = (\sqrt{12} + \sqrt{75} + \sqrt{27}) : \sqrt{15}$$

$$b) B = (12\sqrt{50} - 8\sqrt{200} + 7\sqrt{450}) : \sqrt{10}$$

Lời giải

$$a) \text{ Ta có: } A = (\sqrt{12} + \sqrt{75} + \sqrt{27}) : \sqrt{15} = \sqrt{\frac{12}{15}} + \sqrt{\frac{75}{15}} + \sqrt{\frac{27}{15}}$$

$$= \sqrt{\frac{4}{5}} + \sqrt{5} + \sqrt{\frac{9}{5}} = \frac{2}{\sqrt{5}} + \sqrt{5} + \frac{3}{\sqrt{5}} = \frac{5}{\sqrt{5}} + \sqrt{5} = 2\sqrt{5}$$

$$b) \text{ Ta có: } B = (12\sqrt{50} - 8\sqrt{200} + 7\sqrt{450}) : \sqrt{10} = 12\sqrt{5} - 8\sqrt{20} + 7\sqrt{45}$$

$$= 12\sqrt{5} - 16\sqrt{5} + 21\sqrt{5} = 17\sqrt{5}$$

Bài 7: Tính

$$a) A = (\sqrt{27} - \sqrt{12} + 2\sqrt{6}) : 3\sqrt{3}$$

$$b) B = (\sqrt{12} - 2\sqrt{18}) \cdot \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$c) C = \left(\frac{1-\sqrt{2}}{1+\sqrt{2}} - \frac{1+\sqrt{2}}{1-\sqrt{2}} \right) : \sqrt{72}$$

$$d) D = \left(\frac{1}{\sqrt{3}-2} - \frac{1}{\sqrt{3}+2} \right) \cdot \frac{2-\sqrt{2}}{1-\sqrt{2}}$$

Lời giải

$$a) \text{ Cách 1: } A = (\sqrt{27} - \sqrt{12} + 2\sqrt{6}) : 3\sqrt{3} = \frac{\sqrt{27}}{3\sqrt{3}} - \frac{\sqrt{12}}{3\sqrt{3}} + \frac{2\sqrt{6}}{3\sqrt{3}}$$

$$= \frac{1}{3} \sqrt{\frac{27}{3}} - \frac{1}{3} \sqrt{\frac{12}{3}} + \frac{2}{3} \sqrt{\frac{6}{3}} = \frac{1}{3} \cdot 3 - \frac{1}{3} \cdot 2 + \frac{2}{3} \cdot \sqrt{2}$$

$$= \frac{1}{3} + \frac{2}{3} \sqrt{2}$$

$$\text{Cách 2: } A = (\sqrt{27} - \sqrt{12} + 2\sqrt{6}) : 3\sqrt{3}$$

$$= \frac{3\sqrt{3} - 2\sqrt{3} + 2\sqrt{3} \cdot \sqrt{2}}{3\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}(1 + 2\sqrt{2})}{3\sqrt{3}} = \frac{1 + 2\sqrt{2}}{3}$$

$$B = (\sqrt{12} - 2\sqrt{18}) \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} = (\sqrt{12} - 2\sqrt{18}) \cdot \frac{\sqrt{2}}{(\sqrt{2})^2}$$

b) Ta có:

$$= \sqrt{\frac{12}{2}} - 2\sqrt{\frac{18}{2}} = \sqrt{6} - 2\sqrt{9} = \sqrt{6} - 6$$

$$c) \text{ Ta có: } C = \left(\frac{1-\sqrt{2}}{1+\sqrt{2}} - \frac{1+\sqrt{2}}{1-\sqrt{2}} \right) : \sqrt{72} = \frac{(1-\sqrt{2})^2 - (1+\sqrt{2})^2}{(1-\sqrt{2})(1+\sqrt{2})} : \sqrt{72}$$

$$= \frac{-2\sqrt{2} \cdot 2}{1-2} : \sqrt{72} = \frac{4\sqrt{2}}{\sqrt{72}} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3}$$

$$d) \text{ Ta có: } D = \left(\frac{1}{\sqrt{3}-2} - \frac{1}{\sqrt{3}+2} \right) \cdot \frac{2-\sqrt{2}}{1-\sqrt{2}} = \frac{4}{3-4} \cdot \frac{2-\sqrt{2}}{1-\sqrt{2}} = \frac{4\sqrt{2}(\sqrt{2}-1)}{\sqrt{2}-1} = 4\sqrt{2}$$

Bài 8: Tính

$$a) \sqrt{2+\sqrt{3}} - \sqrt{2-\sqrt{3}}$$

$$b) \sqrt{3+\sqrt{5}} - \sqrt{3-\sqrt{5}} - \sqrt{2}$$

$$c) \sqrt{6,5+\sqrt{12}} + \sqrt{6,5-\sqrt{12}} + 2\sqrt{6}$$

Lời giải

$$a) \text{ Ta có: } \sqrt{\frac{4+2\sqrt{3}}{2}} - \sqrt{\frac{4-2\sqrt{3}}{2}} = \frac{\sqrt{(\sqrt{3}+1)^2}}{\sqrt{2}} - \frac{\sqrt{(\sqrt{3}-1)^2}}{\sqrt{2}}$$

$$= \frac{|\sqrt{3}+1|}{\sqrt{2}} - \frac{|\sqrt{3}-1|}{\sqrt{2}} = \frac{2}{\sqrt{2}} = \sqrt{2}$$

b) Ta có:

$$\sqrt{3+\sqrt{5}} - \sqrt{3-\sqrt{5}} - \sqrt{2} = \sqrt{\frac{(\sqrt{5}+1)^2}{2}} - \sqrt{\frac{(\sqrt{5}-1)^2}{2}} - \sqrt{2}$$

$$= \frac{\sqrt{5}+1 - \sqrt{5}+1}{\sqrt{2}} = 0$$

c) Ta có: $\sqrt{6,5+\sqrt{12}} + \sqrt{6,5-\sqrt{12}} + 2\sqrt{6} = 4\sqrt{6}$

$$A = \frac{\sqrt{4x+4+\frac{1}{x}}}{\sqrt{x} \cdot |2x^2-x-1|}$$

Bài 9: Cho biểu thức . Tính giá trị của A , biết $x = (\sqrt{10}-\sqrt{6}) \cdot \sqrt{4+\sqrt{15}}$

Lời giải

Ta có: $x = \sqrt{(\sqrt{10}-\sqrt{6})(\sqrt{10}+\sqrt{6})(4+\sqrt{15})} = \sqrt{(\sqrt{10}-\sqrt{6})(\sqrt{10}+\sqrt{6})}$

$$= \sqrt{4} = 2 \Rightarrow A = \frac{1}{2}$$

Vậy $A = \frac{1}{2}$

Dạng 5: Rút gọn, tính giá trị của biểu thức

Bài 1: Rút gọn

a) $A = \frac{\sqrt{10}-\sqrt{15}}{\sqrt{8}-\sqrt{12}}$

b) $B = \frac{\sqrt{6}-\sqrt{15}}{\sqrt{35}-\sqrt{14}}$

c) $C = \frac{5+\sqrt{5}}{\sqrt{10}+\sqrt{2}}$

d) $D = \frac{\sqrt{15}-\sqrt{5}}{\sqrt{3}-1} + \frac{5-2\sqrt{5}}{2\sqrt{5}-4}$

Lời giải

a) Ta có:

$$A = \frac{\sqrt{10}-\sqrt{15}}{\sqrt{8}-\sqrt{12}} = \frac{\sqrt{5} \cdot \sqrt{2} - \sqrt{5} \cdot \sqrt{3}}{\sqrt{4} \cdot \sqrt{2} - \sqrt{4} \cdot \sqrt{3}}$$

$$\Rightarrow A = \frac{\sqrt{5}}{2}$$

b) Ta có:

$$B = \frac{\sqrt{6}-\sqrt{15}}{\sqrt{35}-\sqrt{14}} = \frac{-\sqrt{3}}{\sqrt{7}} = \frac{-\sqrt{21}}{7}$$

c) Ta có:

$$C = \frac{5+\sqrt{5}}{\sqrt{10}+\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{5}}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{10}}{2}$$

$$D = \frac{\sqrt{15} - \sqrt{5}}{\sqrt{3} - 1} + \frac{5 - 2\sqrt{5}}{2\sqrt{5} - 4} = \frac{\sqrt{5}(\sqrt{3} - 1)}{\sqrt{3} - 1} + \frac{\sqrt{5}(\sqrt{5} - 2)}{2(\sqrt{5} - 2)}$$

d) Ta có:

$$= \sqrt{5} + \frac{\sqrt{5}}{2} = \frac{3\sqrt{5}}{2}$$

Bài 2: Rút gọn các biểu thức sau

a) $B = \frac{\sqrt{6} + \sqrt{14}}{2\sqrt{3} + \sqrt{28}}$

b) $C = \frac{\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{6} + \sqrt{8} + 4}{\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{4}}$

c) $D = \frac{3\sqrt{8} - 2\sqrt{12} + \sqrt{20}}{3\sqrt{18} - 2\sqrt{27} + \sqrt{45}}$

Lời giải

a) Ta có:

$$B = \frac{\sqrt{6} + \sqrt{14}}{2\sqrt{3} + \sqrt{28}} = \frac{\sqrt{2} \cdot \sqrt{3} + \sqrt{2} \cdot \sqrt{7}}{2\sqrt{3} + \sqrt{4} \cdot \sqrt{7}} = \frac{\sqrt{2}}{2} = \frac{1}{\sqrt{2}}$$

b) Ta có:

$$C = \frac{\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{6} + \sqrt{8} + 4}{\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{4}}$$

$$= \frac{\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{4} + \sqrt{4} + \sqrt{6} + \sqrt{8}}{\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{4}} = \sqrt{2} + 1$$

c) Ta có:

$$D = \frac{3\sqrt{8} - 2\sqrt{12} + \sqrt{20}}{3\sqrt{18} - 2\sqrt{27} + \sqrt{45}} = \frac{3 \cdot 2\sqrt{2} - 2 \cdot 2\sqrt{3} + 2\sqrt{5}}{3 \cdot 3\sqrt{2} - 2 \cdot 3\sqrt{3} + 3\sqrt{5}}$$

$$= \frac{2(3\sqrt{2} - 2\sqrt{3} + \sqrt{5})}{3(3\sqrt{2} - 2\sqrt{3} + \sqrt{5})} = \frac{2}{3}$$

Bài 3: Rút gọn biểu thức sau:

$$A = \frac{2\sqrt{15} - 2\sqrt{10} + \sqrt{6} - 3}{2\sqrt{5} - 2\sqrt{10} - \sqrt{3} + \sqrt{6}}$$

Lời giải

Ta có:

$$A = \frac{2\sqrt{15} - 2\sqrt{10} + \sqrt{6} - 3}{2\sqrt{5} - 2\sqrt{10} - \sqrt{3} + \sqrt{6}} = \frac{2\sqrt{5} \cdot 3 - 2\sqrt{5} \cdot 2 + \sqrt{3} \cdot 2 - 3}{2\sqrt{5} - 2\sqrt{5} \cdot 2 - \sqrt{3} + \sqrt{3} \cdot 2}$$

$$= \frac{2\sqrt{5}(\sqrt{3} - \sqrt{2}) - \sqrt{3}(\sqrt{3} - \sqrt{2})}{2\sqrt{5}(1 - \sqrt{2}) - \sqrt{3}(1 - \sqrt{2})}$$

$$\Rightarrow A = \frac{\sqrt{3} - \sqrt{2}}{1 - \sqrt{2}}$$

Bài 4: Rút gọn các biểu thức sau:

a) $A = \sqrt{\frac{-2t}{3}} \cdot \sqrt{\frac{3t}{8}} \quad (t \leq 0)$

b) $B = \frac{\sqrt{28y^6}}{\sqrt{7y^4}} \quad (y < 0)$

c) $C = \sqrt{x - \sqrt{x^2 - 1}} \cdot \sqrt{x + \sqrt{x^2 - 1}} \quad (x \geq 1)$

d) $D = \sqrt{\sqrt{x^4 + 4} - x^2} \cdot \sqrt{\sqrt{x^4 + 4} + x^2}$

Lời giải

$$A = \sqrt{\frac{-2t}{3}} \cdot \sqrt{\frac{3t}{8}} = \sqrt{\frac{-2t}{3} \cdot \left(\frac{-3t}{8}\right)} = \sqrt{\frac{t^2}{4}} = \frac{-t}{2} \quad (t \leq 0)$$

a) Ta có:

$$B = \frac{\sqrt{28y^6}}{\sqrt{7y^4}} \quad (y < 0) \Rightarrow B = -2y$$

b) Ta có:

$$C = \sqrt{x - \sqrt{x^2 - 1}} \cdot \sqrt{x + \sqrt{x^2 - 1}} = x^2 - (\sqrt{x^2 - 1})^2 = 1$$

a) Ta có:

$$\begin{aligned} \text{a) Ta có: } & \sqrt{\sqrt{x^4 + 4} - x^2} \cdot \sqrt{\sqrt{x^4 + 4} + x^2} = \sqrt{(\sqrt{x^4 + 4} - x^2)(\sqrt{x^4 + 4} + x^2)} \\ & = \sqrt{(x^4 + 4) - (x^2)^2} = \sqrt{4} = 2 \end{aligned}$$

Bài 5: Rút gọn các biểu thức sau:

$$A = \frac{x\sqrt{y} + y\sqrt{x}}{x + 2\sqrt{xy} + y} \quad (x \geq 0; y \geq 0; xy \neq 0)$$

a)

$$B = \frac{x\sqrt{y} - y\sqrt{x}}{x - 2\sqrt{xy} + y} \quad (x \geq 0; y \geq 0; x \neq y)$$

b)

$$C = \frac{3\sqrt{a} - 2a - 1}{4a - 4\sqrt{a} + 1} \quad (a \geq 0; a \neq \frac{1}{4})$$

c)

$$D = \frac{a + 4\sqrt{a} + 4}{\sqrt{a} + 2} + \frac{4 - a}{\sqrt{a} - 2} \quad (a \geq 0; a \neq 4)$$

d)

Lời giải

$$A = \frac{x\sqrt{y} + y\sqrt{x}}{x + 2\sqrt{xy} + y} = \frac{\sqrt{x}\sqrt{y}(\sqrt{x} + \sqrt{y})}{(\sqrt{x} + \sqrt{y})^2}$$

a) Ta có:

$$\Rightarrow A = \frac{\sqrt{xy}}{\sqrt{x} + \sqrt{y}}$$

b) Ta có:

$$B = \frac{x\sqrt{y} - y\sqrt{x}}{x - 2\sqrt{xy} + y} = \frac{\sqrt{xy}}{\sqrt{x} - \sqrt{y}}$$

b) Ta có:

$$C = \frac{3\sqrt{a} - 2a - 1}{4a - 4\sqrt{a} + 1} = \frac{(2\sqrt{a} - 1)(1 - \sqrt{a})}{(2\sqrt{a} - 1)^2} = \frac{1 - \sqrt{a}}{2\sqrt{a} - 1}$$

c) Ta có:

$$D = \frac{a + 4\sqrt{a} + 4}{\sqrt{a} + 2} + \frac{4 - a}{\sqrt{a} - 2}$$

d) Ta có:

$$= \frac{(\sqrt{a} + 2)^2}{\sqrt{a} + 2} - \frac{(\sqrt{a} - 2)(\sqrt{a} + 2)}{\sqrt{a} - 2} = 0$$

Bài 6: Rút gọn các biểu thức sau

$$\text{a) } \sqrt{\frac{3x}{5}} \cdot \sqrt{\frac{5x}{27}} \quad \text{với } x > 0$$

$$\text{b) } \sqrt{x^6(x-2)^3} \quad \text{với } x > 2$$

Lời giải

$$a) \sqrt{\frac{3x}{5}} \cdot \sqrt{\frac{5x}{27}} = \sqrt{\frac{3x}{5} \cdot \frac{5x}{27}} = \sqrt{\frac{x^2}{9}} = \frac{|x|}{3} = \frac{x}{3} \text{ (vì } x > 0 \text{)}$$

$$b) \sqrt{x^6 (x-2)^3} = \sqrt{x^6} \cdot \sqrt{(x-2)^3} = |x^3| \cdot |x-2| = x^3(x-2) \text{ (vì } x > 2 \text{)}$$

Bài 7: Rút gọn các biểu thức sau

$$a) \sqrt{15x^3 \cdot \frac{60}{x}}$$

$$b) \sqrt{16(x^2 - 6x + 9)}$$

Lời giải

a) Điều kiện xác định : $x \neq 0$

$$\sqrt{15x^3 \cdot \frac{60}{x}} = \sqrt{900x^2} = 30|x| = \begin{cases} 30x & (\text{neu } x > 0) \\ -30x & (\text{neu } x < 0) \end{cases}$$

$$b) \sqrt{16(x^2 - 6x + 9)} = \sqrt{16 \cdot (x-3)^2} = 4|x-3| = \begin{cases} 4(x-3) & \text{neu } x \geq 3 \\ -4(x-3) & \text{neu } x < 3 \end{cases}$$

Bài 8: Rút gọn biểu thức $M = \sqrt{25x^2(x-2\sqrt{x}+1)}$ với $0 < x < 1$

Lời giải

$$\text{Ta có } M = \sqrt{25x^2(x-2\sqrt{x}+1)} = \sqrt{25x^2(\sqrt{x}-1)^2} = 5|x| \cdot |\sqrt{x}-1|$$

$$\text{Vì } x > 0 \text{ nên } |x| = x$$

$$\text{Vì } 0 < x < 1 \text{ nên } \sqrt{x} < 1 \text{ do đó } |\sqrt{x}-1| = 1-\sqrt{x}$$

$$\text{Vậy } M = 5x(1-\sqrt{x})$$

Bài 9: Rút gọn biểu thức $\frac{\sqrt{3^{16}-3^{12}}}{\sqrt{3^{12}-3^8}}$

Lời giải

$$\text{Ta có: } \frac{\sqrt{3^{16}-3^{12}}}{\sqrt{3^{12}-3^8}} = \frac{\sqrt{3^{12}(3^4-1)}}{\sqrt{3^8(3^4-1)}} = \sqrt{3^4} = 9$$

Bài 10: Rút gọn rồi tính giá trị biểu thức sau với $x=6$ với $A = \frac{\sqrt{(165^2-124^2)}}{\sqrt{369}} \cdot x$

Lời giải

$$\text{Ta có: } A = \frac{\sqrt{(165^2-124^2)}}{\sqrt{369}} \cdot x = \frac{\sqrt{(165+124)(165-124)}}{\sqrt{369}} \cdot x$$

$$= \sqrt{\frac{289 \cdot 41}{389}} \cdot x = \sqrt{\frac{289}{9}} \cdot x = \frac{17}{3} \cdot x$$

$$\text{Với } x=6 \text{ thì } A = \frac{17}{3} \cdot 6 = 34$$

Bài 11: Cho biểu thức $B = \sqrt{\frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{y}-1}} : \sqrt{\frac{\sqrt{y}+1}{\sqrt{x}-1}}$

Rút gọn rồi tính giá trị biểu thức B với $x=5$; $y=10$

Lời giải

Điều kiện $x > 1, y > 1$. Khi đó ta có

$$B = \sqrt{\frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{y}-1}}; \frac{\sqrt{y}+1}{\sqrt{x}} - 1 = \sqrt{\frac{(\sqrt{x}+1)(\sqrt{x}-1)}{(\sqrt{y}-1)(\sqrt{y}+1)}} = \sqrt{\frac{x-1}{y-1}}$$

Với $x=5; y=10$ thì $B = \sqrt{\frac{5-1}{10-1}} = \sqrt{\frac{4}{9}} = \frac{2}{3}$

$$C = \sqrt{\frac{x-2\sqrt{xy}+y}{x+6\sqrt{xy}+9y}}$$

Bài 12: Cho biểu thức với $x > 0; y > 0$.

Rút gọn rồi tính giá trị biểu thức C với $x=25; y=81$

Lời giải

$$C = \sqrt{\frac{x-2\sqrt{xy}+y}{x+6\sqrt{xy}+9y}} = \sqrt{\frac{(\sqrt{x}-\sqrt{y})^2}{(x+3\sqrt{y})^2}} = \frac{|\sqrt{x}-\sqrt{y}|}{\sqrt{x}+3\sqrt{y}}$$

Với $x=25; y=81$ thì $C = \frac{|\sqrt{25}-\sqrt{81}|}{\sqrt{25}+3\sqrt{81}} = \frac{|5-9|}{5+3.9} = \frac{4}{32} = \frac{1}{8}$

Bài 13: Rút gọn các biểu thức

a) $P = xy^2 \sqrt{\frac{5}{x^2 y^4}}$ với $x < 0; y \neq 0$

b) $Q = \sqrt{\frac{36(a-4)^2}{144}}$ với $a < 4$

c) $H = (\sqrt{a^3 b} + \sqrt{ab^3} - ab) : \sqrt{ab}$

d) $E = \sqrt{\frac{9-6x+x^2}{(x-3)^2}}$ với $x > 3$

e) $F = (x-y) \sqrt{\frac{xy}{(x-y)^2}}$ với $x < y < 0$

f) $T = \sqrt{\frac{(x-1)^4}{(2-x)^2}} + \frac{x^2-2}{x-2}$ với $x < 2$

Lời giải

a) Ta có: $P = xy^2 \sqrt{\frac{5}{x^2 y^4}} (x < 0; y \neq 0) = \frac{xy^2 \sqrt{5}}{|x| y^2} = \frac{xy^2 \sqrt{5}}{-xy^2} (|x| = -x) = -\sqrt{5}$

b) Ta có: $Q = \sqrt{\frac{36(a-4)^2}{144}} = \frac{6|a-4|}{12} = \frac{|a-4|}{2} = \frac{4-a}{2} (a < 4)$

c) Ta có: $H = (\sqrt{a^3 b} + \sqrt{ab^3} - ab) : \sqrt{ab} = \sqrt{a^3 b} : \sqrt{ab} + \sqrt{ab^3} : \sqrt{ab} - ab : \sqrt{ab}$
 $= \sqrt{a^2} + \sqrt{b^2} - \sqrt{ab} = a + b - \sqrt{ab}$

d) Ta có: $E = \sqrt{\frac{9-6x+x^2}{(x-3)^2}} = \sqrt{\frac{(3-x)^2}{(x-3)^2}} (x > 3)$

$$= \sqrt{\frac{[-(x-3)]^2}{(x-3)^2}} = \sqrt{\frac{(x-3)^2}{(x-3)^2}} = \sqrt{1} = 1$$

$$F = (x-y) \sqrt{\frac{xy}{(x-y)^2}} = (x-y) \cdot \frac{\sqrt{xy}}{|x-y|}$$

e) Ta có:

$$x < y \Rightarrow |x-y| = -(x-y) \Rightarrow F = (x-y) \frac{\sqrt{xy}}{-(x-y)} = -\sqrt{xy}$$

Vi

$$f) \text{ Ta có: } T = \sqrt{\frac{(x-1)^4}{(2-x)^2}} + \frac{x^2-2}{x-2} \quad (x < 2) = \frac{(x-1)^2}{|2-x|} + \frac{x^2-2}{x-2}$$

$$= \frac{-(x^2-2x+1) + x^2-2}{x-2} = \frac{2x-3}{x-2}$$

Bài 14: Rút gọn các biểu thức rồi tính

$$a) A = \sqrt{\frac{\sqrt{a}-1}{\sqrt{b}+1}} : \sqrt{\frac{\sqrt{b}-1}{\sqrt{a}+1}} \quad \text{tại } a = 7,25; b = 3,25$$

$$b) B = \sqrt{15a^2 - 8a\sqrt{15} + 16} \quad \text{tại } a = \sqrt{\frac{3}{5}} + \sqrt{\frac{5}{3}} = \frac{8}{\sqrt{15}}$$

$$c) C = \frac{(x-6)^2}{|5-x|} - \frac{x^2-36}{x-5} \quad (x < 5) \quad \text{tại } x = 4$$

$$d) D = 5x - \sqrt{125} + \frac{\sqrt{x^3+5x^2}}{\sqrt{x+5}} \quad (x \geq 0) \quad \text{tại } x = \sqrt{5}$$

$$e) E = \sqrt{a^2 + 2\sqrt{a^2-1}} - \sqrt{a^2 - 2\sqrt{a^2-1}} \quad \text{tại } a = \sqrt{5}$$

Lời giải

$$a) \text{ Ta có: } A = \sqrt{\frac{(\sqrt{a}-1)(\sqrt{a}+1)}{(\sqrt{b}-1)(\sqrt{b}+1)}} = \sqrt{\frac{a-1}{b-1}} = \frac{5}{3} \quad (a = 7,25, b = 3,25)$$

$$b) \text{ Ta có: } B = \sqrt{15a^2 - 8a\sqrt{15} + 16} = \sqrt{15 \cdot \left(\frac{8}{\sqrt{15}}\right)^2 - 8 \cdot \frac{8}{\sqrt{15}} \cdot \sqrt{15} + 16}$$

$$= \sqrt{8^2 - 8^2 + 16} = \sqrt{16} = 4$$

$$c) \text{ Do } x < 5 \Rightarrow 5-x > 0 \Rightarrow |5-x| = 5-x$$

$$\Rightarrow C = \frac{(x-6)^2 + (x^2-36)}{5-x} = \frac{2x^2-12x}{5-x} = -16$$

$$d) \text{ Ta có: } x \geq 0 \Rightarrow \sqrt{x^3+5x^2} \text{ và } \sqrt{x+5} \text{ . Vậy D luôn xác định}$$

$$D = 5x - \sqrt{125} + \frac{\sqrt{x^3 + 5x^2}}{\sqrt{x+5}} = 5x - \sqrt{125} + \frac{\sqrt{x^2} \cdot \sqrt{x+5}}{\sqrt{x+5}}$$

$$= 5x - \sqrt{125} + |x| = 6x - 5\sqrt{5} (x \geq 0) \Rightarrow D = \sqrt{5}$$

e) Ta có: $E = \sqrt{a^2 + 2\sqrt{a^2 - 1}} - \sqrt{a^2 - 2\sqrt{a^2 - 1}}$

$$= \sqrt{(a^2 - 1) + 2\sqrt{a^2 - 1} + 1} - \sqrt{(a^2 - 1) - 2\sqrt{a^2 - 1} + 1}$$

$$= \sqrt{(\sqrt{a^2 - 1} + 1)^2} - \sqrt{(\sqrt{a^2 - 1} - 1)^2} = |\sqrt{a^2 - 1} + 1| - |\sqrt{a^2 - 1} - 1|$$

$$= |\sqrt{(\sqrt{5})^2 - 1} + 1| - |\sqrt{(\sqrt{5})^2 - 1} - 1|$$

$$= |\sqrt{4} + 1| - |\sqrt{4} - 1| = |2 + 1| - |2 - 1| = 2$$

Dạng 6: Chứng minh bất đẳng thức

I. Cách giải: Áp dụng bất đẳng thức Côsi cho các số không âm, ta có:

+) $\frac{a+b}{2} \geq \sqrt{ab}$, dấu “=” xảy ra khi và chỉ khi $a = b$

+) $\frac{a+b+c}{3} \geq \sqrt[3]{abc}$

II. Bài toán

Bài 1: Không dùng MTCT, chứng minh rằng: $\sqrt{5} + \sqrt{8} < \sqrt{6} + \sqrt{7}$

Lời giải

Ta có $(\sqrt{5} + \sqrt{8})^2 = 5 + 2\sqrt{40} + 8 = 13 + 2\sqrt{40}$

$$(\sqrt{6} + \sqrt{7})^2 = 6 + 2\sqrt{42} + 7 = 13 + 2\sqrt{42}$$

Vì $13 + 2\sqrt{40} < 13 + 2\sqrt{42}$ nên $(\sqrt{5} + \sqrt{8})^2 < (\sqrt{6} + \sqrt{7})^2$

Suy ra $\sqrt{(\sqrt{5} + \sqrt{8})^2} < \sqrt{(\sqrt{6} + \sqrt{7})^2}$

Hay $\sqrt{5} + \sqrt{8} < \sqrt{6} + \sqrt{7}$

Bài 2: Không dùng MTCT, chứng minh rằng: $\sqrt{3} + 2 < \sqrt{2}(\sqrt{3} + 1)$

Lời giải

Ta có: $(\sqrt{3} + 2)^2 = 3 + 4\sqrt{3} = 4 + 4\sqrt{3}$

$[\sqrt{2}(\sqrt{3} + 1)]^2 = 2(\sqrt{3} + 1)^2 = 2(3 + 2\sqrt{3} + 1) = 8 + 4\sqrt{3}$

Vì $4 + 4\sqrt{3} < 8 + 4\sqrt{3}$ nên $(\sqrt{3} + 2)^2 < [\sqrt{2}(\sqrt{3} + 1)]^2$

Suy ra $\sqrt{(\sqrt{3} + 2)^2} < \sqrt{[\sqrt{2}(\sqrt{3} + 1)]^2}$

Hay $\sqrt{3} + 2 < \sqrt{2}(\sqrt{3} + 1)$

Bài 3: Cho $a > 0$. Chứng minh rằng $\sqrt{a+9} < \sqrt{a} + 3$

Lời giải

Ta có: $(\sqrt{a+9})^2 = a + 9$

$(\sqrt{a} + 3)^2 = a + 6\sqrt{a} + 9$

Do $a > 0$ nên $a + 9 < a + 9 + 6\sqrt{a}$, do đó $(\sqrt{a+9})^2 < (\sqrt{a} + 3)^2$ hay $\sqrt{a+9} < \sqrt{a} + 3$

! Chú ý: Căn bậc hai của một tổng không bằng tổng các căn bậc hai

Bài 4: Cho $a, b, c \geq 0$. Chứng minh rằng:

a) $a + b \geq 2\sqrt{ab}$

b) $a + b + c \geq \sqrt{ab} + \sqrt{bc} + \sqrt{ca}$

Lời giải

a) Vì $a, b \geq 0$ ta có $(\sqrt{a} - \sqrt{b})^2 = a + b - 2\sqrt{ab}$

Vì $(\sqrt{a} - \sqrt{b})^2 \geq 0$ nên $a + b - 2\sqrt{ab} \geq 0$, suy ra $a + b \geq 2\sqrt{ab}$

!Chú ý: Bất đẳng thức $a + b \geq 2\sqrt{ab}$ với $a, b \geq 0$ gọi là bất đẳng thức Côsi

b) Ta có $a, b, c \geq 0$. Áp dụng bất đẳng thức Coossi đối với hai số ta được

$$a + b \geq 2\sqrt{ab}$$

$$b + c \geq 2\sqrt{bc}$$

$$c + a \geq 2\sqrt{ca}$$

Từ đây suy ra $a + b + c \geq \sqrt{ab} + \sqrt{bc} + \sqrt{ca}$

Bài 5: Cho $a \geq \frac{1}{2}$. Chứng minh rằng $\sqrt{2a-1} \leq a$

Lời giải

Từ bất đẳng thức Cô-si $a+b \geq 2\sqrt{ab}$ suy ra $\sqrt{ab} \leq \frac{a+b}{2}$

Áp dụng bất đẳng thức này cho các số không âm $2a-1$ và 1 ta được:

$$\sqrt{2a-1} = \sqrt{(2a-1).1} \leq \frac{(2a-1)+1}{2} = a$$

Vậy $\sqrt{2a-1} \leq a$ (Dấu “=” xảy ra khi và chỉ khi $a=1$)

Bài 6: Cho các số không âm a, b, c . Chứng minh

a) $\frac{a+b}{2} \geq \sqrt{ab}$ (BĐT Cauchy)

b) $\sqrt{a+b} < \sqrt{a} + \sqrt{b}$

c) $a+b+\frac{1}{2} \geq \sqrt{a} + \sqrt{b}$

d) $a+b+c \geq \sqrt{ab} + \sqrt{bc} + \sqrt{ca}$

Lời giải

$$a, b, c \geq 0 \Rightarrow \begin{cases} \frac{a+b}{2} \geq 0 \\ \sqrt{ab} \geq 0 \end{cases}$$

a) Do

Bình phương hai vế của bất đẳng thức ta được:

$$\left(\frac{a+b}{2}\right)^2 \geq (\sqrt{ab})^2 \Leftrightarrow \frac{a^2+2ab+b^2}{4} \geq ab$$

$$\Leftrightarrow \frac{a^2+2ab+b^2}{4} - ab \geq 0 \Leftrightarrow \frac{a^2+2ab+b^2-4ab}{4} \geq 0$$

$$\Leftrightarrow \frac{a^2-2ab+b^2}{4} \geq 0 \Leftrightarrow \frac{(a-b)^2}{4} \geq 0 \quad (\text{bất đẳng thức đúng})$$

b) Bình phương hai vế của bất đẳng thức ta được:

$$(\sqrt{a+b})^2 < (\sqrt{a} + \sqrt{b})^2 \Leftrightarrow a+b < a+b+2\sqrt{ab} \Leftrightarrow 0 < 2\sqrt{ab} \quad (\text{bất đẳng thức đúng})$$

c) Ta có: $a+b+\frac{1}{2} \geq \sqrt{a} + \sqrt{b} \Leftrightarrow a+b+\frac{1}{2} - \sqrt{a} - \sqrt{b} \geq 0$

$$\Leftrightarrow (\sqrt{a}-1)^2 + (\sqrt{b}-1)^2 \geq 0 \quad (\text{bất đẳng thức đúng})$$

d) Ta có: $a+b+c \geq \sqrt{ab} + \sqrt{bc} + \sqrt{ca}$

$$\Leftrightarrow 2a+2b+2c-2\sqrt{ab}-2\sqrt{bc}-2\sqrt{ca} \geq 0$$

$$\Leftrightarrow (a-2\sqrt{ab}+b) + (b-2\sqrt{bc}+c) + (c-2\sqrt{ca}+a) \geq 0$$

$$\Leftrightarrow (\sqrt{a}-\sqrt{b})^2 + (\sqrt{b}-\sqrt{c})^2 + (\sqrt{c}-\sqrt{a})^2 \geq 0 \quad (\text{đúng})$$

Bài 7: Cho các số không âm a, b, c . Chứng minh rằng:

a) $\sqrt{\frac{a+b}{2}} \geq \frac{\sqrt{a} + \sqrt{b}}{2}$

b) $\frac{a^2+2}{\sqrt{a^2+1}} \geq 2 \quad (\forall a \in \mathbb{R})$

c) $\frac{a}{b} + \frac{b}{a} \geq 2$

d) $(a+b)\left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b}\right) \geq 4$

$$e) \frac{a+b}{c} + \frac{b+c}{a} + \frac{c+a}{b} \geq 6$$

Lời giải

a) Bình phương hai vế ta được:

$$\left(\sqrt{\frac{a+b}{2}} \right)^2 \geq \left(\frac{\sqrt{a} + \sqrt{b}}{2} \right)^2 \Leftrightarrow \frac{a+b}{2} \geq \frac{a+b+2\sqrt{ab}}{4}$$

$$\Leftrightarrow \frac{a+b}{4} \geq \frac{2\sqrt{ab}}{4} \Leftrightarrow a+b \geq 2\sqrt{ab} \quad (\text{bất đẳng thức đúng})$$

$$b) \text{ Ta có: } \frac{a^2+2}{\sqrt{a^2+1}} = \frac{(a^2+1)+1}{\sqrt{a^2+1}}$$

Áp dụng bất đẳng thức Cauchy cho hai số không âm a^2+1 và 1, ta có:

$$a^2+1+1 \geq 2\sqrt{(a^2+1) \cdot 1} \Leftrightarrow a^2+2 \geq 2\sqrt{a^2+1}$$

$$\text{Nhu vậy } \frac{a^2+2}{\sqrt{a^2+1}} \geq \frac{2\sqrt{a^2+1}}{\sqrt{a^2+1}} = 2 \quad (\text{đpcm})$$

c) Áp dụng bất đẳng thức Cauchy cho hai số không âm $\frac{a}{b}$ và $\frac{b}{a}$, ta có:

$$\frac{a}{b} + \frac{b}{a} \geq 2\sqrt{\frac{a}{b} \cdot \frac{b}{a}} = 2$$

$$d) \text{ Ta có: } (a+b) \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} \right) = 1 + \frac{a}{b} + \frac{b}{a} + 1 = 2 + \frac{a}{b} + \frac{b}{a} \geq 2 + 2 = 4 \quad (\text{đpcm})$$

$$e) \text{ Ta có: } \frac{a+b}{c} + \frac{b+c}{a} + \frac{c+a}{b} = \left(\frac{a}{c} + \frac{c}{a} \right) + \left(\frac{b}{c} + \frac{c}{b} \right) + \left(\frac{a}{b} + \frac{b}{a} \right) \geq 2 + 2 + 2 = 6 \quad (\text{đpcm}).$$

Dạng 7: Bài toán tìm x

I. Cách giải: Khi giải phương trình chứa căn thức, luôn cần chú ý đến các điều kiện đi kèm.

$$+) \quad \sqrt{A} = B \Leftrightarrow \begin{cases} B \geq 0 \\ A = B^2 \end{cases}$$

$$+) \quad \sqrt{A} = \sqrt{B} \Leftrightarrow \begin{cases} B \geq 0 \text{ (hoặc } A \geq 0) \\ A = B \end{cases}$$

II. Bài toán

Bài 1: Tìm x biết $\sqrt{25(x+5)^2} = 15$

Lời giải

Ta có: $\sqrt{25 \cdot (x+5)^2} = 15$

$$5|x+5| = 15$$

$$|x+5| = 3$$

$$x+5 = 3 \text{ hoặc } x+5 = -3$$

$$x = -2 \text{ hoặc } x = -8$$

Vậy $x \in \{-2; -8\}$

Bài 2: Tìm x biết $\sqrt{9x^2 - 90x + 225} = 6$

Lời giải

Ta có: $\sqrt{9x^2 - 90x + 225} = 6$

$$\sqrt{9 \cdot (x^2 - 10x + 25)} = 6$$

$$\sqrt{9 \cdot (x-5)^2} = 6$$

$$3|x-5| = 6$$

$$x-5 = 2 \text{ hoặc } x-5 = -2$$

$$x = 7 \text{ hoặc } x = 3$$

Vậy $x \in \{7; 3\}$

Bài 3: Tìm x biết $\sqrt{x^2 - 25} = 2\sqrt{x-5}$

Lời giải

Với điều kiện xác định $\begin{cases} x^2 - 25 \geq 0 \\ x - 5 \geq 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x^2 \geq 25 \\ x \geq 5 \end{cases} \Rightarrow x \geq 5$, ta có:

$$\sqrt{x^2 - 25} = 2\sqrt{x-5}$$

$$\sqrt{(x-5)(x+5)} - 2\sqrt{x-5} = 0$$

$$\sqrt{x-5}(\sqrt{x+5} - 2) = 0$$

$$\sqrt{x-5} = 0 \text{ hoặc } \sqrt{x+5} - 2 = 0$$

$$x-5 = 0 \text{ hoặc } x+5 = 4$$

$$x = 5 \text{ hoặc } x = -1$$

Kết hợp điều kiện ta có $x = 5$

Bài 4: Tìm x biết $\sqrt{x-5} + \frac{1}{3}\sqrt{9x-45} = \frac{1}{5}\sqrt{25x-125} + 6$

Lời giải

Với điều kiện xác định $x \geq 5$, ta có:

$$\sqrt{x-5} + \frac{1}{3}\sqrt{9x-45} = \frac{1}{5}\sqrt{25x-125} + 6$$

$$\sqrt{x-5} + \frac{1}{3}\sqrt{9(x-5)} = \frac{1}{5}\sqrt{25(x-5)} + 6$$

$$\sqrt{x-5} + \sqrt{x-5} = \sqrt{x-5} + 6$$

$$\sqrt{x-5} = 6$$

$$x-5 = 36$$

$$x = 41 \text{ (thỏa mãn điều kiện)}$$

Bài 5: Tìm x biết $\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}} = 2$

Lời giải

Với điều kiện xác định $x > 0$, ta có:

$$\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}} = 2$$

$$\sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}} - 2 = 0$$

$$\frac{x+1-2\sqrt{x}}{\sqrt{x}} = 0$$

$$(\sqrt{x}-1)^2 = 0$$

$$\sqrt{x} = 1$$

$$x = 1 \text{ (thỏa mãn điều kiện)}$$

Bài 6: Giải các phương trình sau

a) $\sqrt{x^2 - 2x + 4} = 2x - 2$

b) $\sqrt{x^2 - 2x} = \sqrt{2 - 3x}$

c) $\sqrt{-x^2 + x + 4} = x - 3$

d) $\sqrt{x+3} - 2\sqrt{x^2-9} = 0$

Lời giải

a) Ta có: $\sqrt{x^2 - 2x + 4} = 2x - 2$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 2x - 2 \geq 0 \\ x^2 - 2x + 4 = (2x - 2)^2 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 2x - 2 \geq 0 \\ x = 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow x = 2$$

b) Ta có: $\sqrt{x^2 - 2x} = \sqrt{2 - 3x}$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 2-3x \geq 0 \\ x^2-2x=2-3x \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x \leq \frac{2}{3} \\ x^2+x-2=0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow x = -2$$

c) Ta có: $\sqrt{-x^2+x+4} = x-3$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x-3 \geq 0 \\ -x^2+x+4 = (x-3)^2 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x-3 \geq 0 \\ \begin{cases} x=1 \\ x=\frac{5}{2} \end{cases} \Rightarrow x \in \emptyset \end{cases}$$

d) Cách 1: Ta có $\sqrt{x+3} - 2\sqrt{x^2-9} = 0$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x-3 \geq 0 \\ x-3 = 4(x^2-9) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x = 3(tm) \\ x = \frac{-11}{4}(loai) \end{cases}$$

$$\Rightarrow x = 3$$

Cách 2: Với $x \geq 3 \Rightarrow \sqrt{x^2-9} = \sqrt{x-3} \cdot \sqrt{x+3}$

$$\Rightarrow \sqrt{x-3}(1-2\sqrt{x+3}) = 0 \Rightarrow x = 3 \quad (\text{thỏa mãn})$$

Bài 7: Giải các phương trình sau

a. $\sqrt{9 \cdot (2-3x)^2} = 6$

b. $\sqrt{4x^2-9} = 2\sqrt{2x+3}$

c. $\sqrt{10(x-3)} = \sqrt{20}$

d. $\sqrt{x^2+6x+9} = 3x-6$

Lời giải

a) Ta có: $\sqrt{9 \cdot (2-3x)^2} = 6$

$$\Leftrightarrow 3|2-3x| = 6$$

$$\Leftrightarrow |2-3x| = 2$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{4}{3} \\ x = 0 \end{cases}$$

b) Ta có: $\sqrt{4x^2-9} = 2\sqrt{2x+3} \Leftrightarrow \sqrt{(2x-3)(2x+3)} = 2\sqrt{2x+3}$

$$\Leftrightarrow \sqrt{2x-3} \cdot \sqrt{2x+3} = 2\sqrt{2x+3}$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{2x+3}(\sqrt{2x-3}-2)=0 \Leftrightarrow \begin{cases} \sqrt{2x+3}=0 \\ \sqrt{2x-3}=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=\frac{-3}{2} \\ x=\frac{7}{2} \end{cases}$$

c) Ta có: $\sqrt{10(x-3)} = \sqrt{20} \Leftrightarrow 10(x-3) = 20 \Leftrightarrow x = 5$ (thỏa mãn)

d) Ta có: $\Leftrightarrow \sqrt{(x+3)^2} = 3x-6 \Leftrightarrow |x+3| = 3x-6$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 3x-6 \geq 0 \\ x+3 = 3x-6 \\ x+3 = -3x+6 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq 2 \\ x = \frac{9}{2} (tm) \\ x = \frac{3}{4} (loai) \end{cases}$$

Bài 8: Giải phương trình ẩn y

a) $\sqrt{4y-20} + \sqrt{y-5} - \frac{1}{3}\sqrt{9y-45} = 4$

b) $2\sqrt{9y-27} - \frac{1}{5}\sqrt{25y-75} - \frac{1}{7}\sqrt{49y-147} = 20$

Lời giải

a) Điều kiện $y \geq 5$

Ta có: $\sqrt{4y-20} + \sqrt{y-5} - \frac{1}{3}\sqrt{9y-45} = 4$

$$\Leftrightarrow 2\sqrt{y-5} = 4 \Leftrightarrow y = 9 \text{ (thỏa mãn)}$$

b) Điều kiện $y \geq 3$

Ta có: $2\sqrt{9y-27} - \frac{1}{5}\sqrt{25y-75} - \frac{1}{7}\sqrt{49y-147} = 20$

$$\Leftrightarrow 2\sqrt{9(y-3)} - \frac{1}{5}\sqrt{25(y-3)} - \frac{1}{7}\sqrt{49(y-3)} = 20$$

$$2\sqrt{9(y-3)} - \frac{1}{5}\sqrt{25(y-3)} - \frac{1}{7}\sqrt{49(y-3)} = 20$$

$$\Leftrightarrow 6\sqrt{y-3} - \sqrt{y-3} - \sqrt{y-3} = 20 \Leftrightarrow 4\sqrt{y-3} = 20$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{y-3} = 5 \Leftrightarrow y = 28 \text{ (thỏa mãn)}$$

Bài 9: Giải các phương trình sau

a) $\sqrt{4x^2-9} = 2\sqrt{2x+3}$

b) $\frac{9x-7}{\sqrt{7x+5}} = \sqrt{7x+5}$

Lời giải

a) Ta có: $\sqrt{4x^2-9} = 2\sqrt{2x+3} \Leftrightarrow \sqrt{4x^2-9} = \sqrt{8x+12}$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x \geq \frac{-3}{2} \\ 4x^2-9 = 8x+12 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq \frac{-3}{2} \\ 4x^2-8x-21=0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x \geq -\frac{3}{2} \\ x = \frac{7}{2} \\ x = \frac{-3}{2} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{7}{2} \\ x = \frac{-3}{2} \end{cases} \Rightarrow S = \left\{ \frac{7}{2}; \frac{-3}{2} \right\}$$

b) Điều kiện $7x + 5 > 0 \Leftrightarrow x > \frac{-5}{7}$

Ta có: $\frac{9x-7}{\sqrt{7x+5}} = \sqrt{7x+5} \Leftrightarrow 9x-7 = (\sqrt{7x+5})^2 = 7x+5 \Leftrightarrow x = 6$ (thỏa mãn)

Bài 10: Giải các phương trình sau

a) $\sqrt{2x} - \sqrt{50} = 0$

b) $\sqrt{3x} - \sqrt{3} = \sqrt{12} + \sqrt{27}$

c) $\sqrt{3x^2} - \sqrt{12} = 0$

d) $\frac{x^2}{\sqrt{5}} - \sqrt{20} = 0$

e) $\sqrt{(x-3)^2} = 9$

d) $\sqrt{4x^2 + 4x + 1} = 6$

Lời giải

a) Ta có: $\sqrt{2x} - \sqrt{50} = 0 \Leftrightarrow \sqrt{2x} - \sqrt{2} \cdot \sqrt{25} = 0 \Leftrightarrow x - 5 = 0 \Leftrightarrow x = 5$

b) Ta có: $\sqrt{3x} - \sqrt{3} = \sqrt{12} + \sqrt{27} \Leftrightarrow \sqrt{3}(x-1) = 2\sqrt{3} + 3\sqrt{3} \Leftrightarrow x-1 = 5 \Leftrightarrow x = 6$

c) Ta có: $\sqrt{3x^2} - \sqrt{12} = 0 \Leftrightarrow \sqrt{3x^2} = \sqrt{12} \Leftrightarrow \sqrt{3x^2} = 2\sqrt{3} \Leftrightarrow x^2 = 2 \Leftrightarrow x = \pm\sqrt{2}$

d) Ta có: $\frac{x^2}{\sqrt{5}} - \sqrt{20} = 0 \Leftrightarrow x^2 = \sqrt{5} \cdot \sqrt{20} = \sqrt{100} = 10 \Leftrightarrow x = \pm\sqrt{10}$

e) Ta có: $\sqrt{(x-3)^2} = 9 \Leftrightarrow |x-3| = 3 \Leftrightarrow \begin{cases} x-3=3 \\ x-3=-3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=6 \\ x=0 \end{cases}$

$$\sqrt{4x^2 + 4x + 1} = 6 \Leftrightarrow \sqrt{(2x+1)^2} = 6 \Leftrightarrow |2x+1| = 6 \Leftrightarrow \begin{cases} 2x+1=6 \\ 2x+1=-6 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=\frac{5}{2} \\ x=\frac{-7}{2} \end{cases}$$

f) Ta có:

Bài 11: Giải các phương trình sau

a) $1 + \sqrt{3x+1} = 3x$

b) $\sqrt{x^2 + 6x + 9} = 3x - 6$

c) $\sqrt{2 + \sqrt{3x-5}} = \sqrt{x+1}$

d) $\sqrt{\frac{5x+7}{x+3}} = 4$

Lời giải

a) Điều kiện: $x \geq \frac{1}{3} \Rightarrow (1) \Leftrightarrow 3x-1 = \sqrt{3x+1}$

$$\Leftrightarrow (3x-1)^2 = 3x+1 \Leftrightarrow 9x(x-1) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x=0(\text{loai}) \\ x=1(\text{tm}) \end{cases}$$

$$\text{b) } \sqrt{x^2+6x+9} = 3x-6 \Leftrightarrow \sqrt{(x+3)^2} = 3x-6$$

$$\Leftrightarrow |x+3| = 3x-6 \Leftrightarrow \begin{cases} 3x-6 \geq 0 \\ x+3 = 3x-6 \\ x+3 = -3x+6 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq 2 \\ x = \frac{9}{2}(\text{tm}) \\ x = \frac{3}{4}(\text{loai}) \end{cases}$$

$$\text{c) Điều kiện: } \begin{cases} 3x-5 \geq 0 \\ x+1 \geq 0 \end{cases} \Leftrightarrow x \geq \frac{5}{3}$$

$$\sqrt{2+\sqrt{3x-5}} = \sqrt{x+1} \Leftrightarrow 2+\sqrt{3x-5} = x+1 \Leftrightarrow \sqrt{3x-5} = x-1$$

$$\Leftrightarrow 3x-5 = x^2-2x+1$$

$$\Leftrightarrow (x-3)(x-2) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x=2(\text{tm}) \\ x=3(\text{tm}) \end{cases}$$

Vậy $x \in \{2; 3\}$.

$$\frac{5x+7}{x+3} \geq 0 \Leftrightarrow \begin{cases} 5x+7 \geq 0 \\ x+3 > 0 \\ 5x+7 \leq 0 \\ x+3 < 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq \frac{-7}{5} \\ x > -3 \\ x \leq \frac{-7}{5} \\ x < -3 \end{cases} \Leftrightarrow \frac{-7}{5} \leq x < -3$$

d) Điều kiện:

$$\text{Ta có: } \sqrt{\frac{5x+7}{x+3}} = 4 \Leftrightarrow \frac{5x+7}{x+3} = 16 \Leftrightarrow x = \frac{-41}{11} \text{ (thỏa mãn).}$$

Dạng 8: Bài toán vận dụng

Bài 1: Công suất $P^{(w)}$, hiệu điện thế $U^{(V)}$, điện trở $R^{(\Omega)}$ trong đoạn mạch một chiều liên hệ với nhau theo công thức $U = \sqrt{PR}$. Nếu công suất tăng gấp 8 lần, điện trở giảm 2 lần thì tỉ số giữa hiệu điện thế lúc đó và hiệu điện thế ban đầu bằng bao nhiêu?

Lời giải

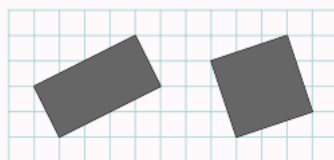
Gọi công suất, hiệu điện thế, điện trở ban đầu lần lượt là $P_1; U_1; R_1$

Gọi công suất, hiệu điện thế, điện trở về sau lần lượt là $P_2; U_2; R_2$

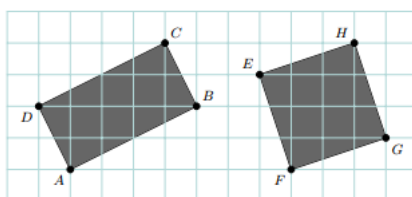
Theo bài ra ta có $P_2 = 8P_1$; $R_2 = \frac{R_1}{2}$

$$\text{Mà } \frac{U_2}{U_1} = \frac{\sqrt{P_2 \cdot R_2}}{\sqrt{P_1 \cdot R_1}} = \frac{\sqrt{8P_1 \cdot \frac{R_1}{2}}}{\sqrt{P_1 \cdot R_1}} = 2$$

Bài 2: Tính diện tích hình chữ nhật và hình vuông cho trong hình dưới đây. Biết mỗi ô vuông nhỏ có độ dài cạnh là 1. Diện tích của hai hình đó có bằng nhau không?

Lời giải

Gọi hình chữ nhật và hình vuông lần lượt là $ABCD, EFGH$, từ hình vẽ ta có

$$AB = \sqrt{2^2 + 4^2} = \sqrt{20}; BC = \sqrt{1^2 + 2^2} = \sqrt{5}$$

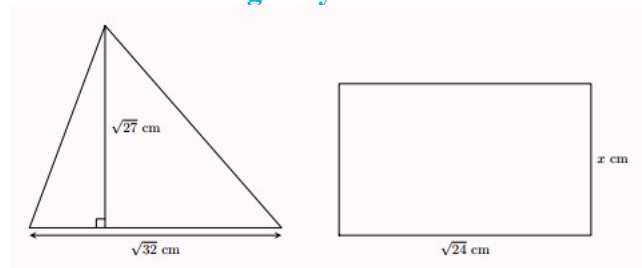
Diện tích hình chữ nhật $ABCD$ là: $S_{ABCD} = \sqrt{20} \cdot \sqrt{5} = \sqrt{20 \cdot 5} = 10$

$$EF = \sqrt{1^2 + 3^2} = \sqrt{10}$$

Diện tích hình vuông $EFGH$ là: $S_{EFGH} = EF^2 = (\sqrt{10})^2 = 10$

Vậy diện tích của hai hình đã cho bằng nhau

Bài 3: Biết rằng hình tam giác và hình chữ nhật ở hình sau có diện tích bằng nhau. Tính chiều rộng x của hình chữ nhật.

Lời giải

Diện tích tam giác là $\frac{1}{2} \cdot \sqrt{32} \cdot \sqrt{27} = \frac{1}{2} \cdot 4\sqrt{2} \cdot 3\sqrt{3} = 6\sqrt{2 \cdot 3} = 6\sqrt{6} \text{ (cm}^2\text{)}$

Diện tích hình chữ nhật là $x\sqrt{24} \text{ (cm}^2\text{)}$

Theo bài ra ta có

$$x\sqrt{24} = 6\sqrt{6}$$

$$x = \frac{6\sqrt{6}}{\sqrt{24}}$$

$$x = \frac{6\sqrt{6}}{2\sqrt{6}}$$

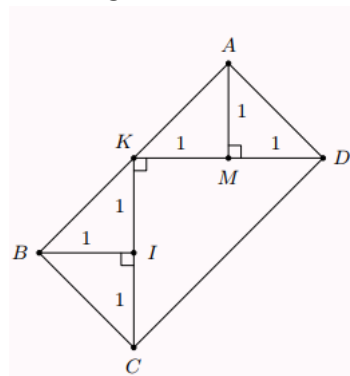
$$x = 3$$

Vậy chiều rộng của hình chữ nhật là 3 (cm)

Bài 4: Bạn Lan cắt một hình chữ nhật $ABCD$ thành những hình tam giác như hình vẽ (đơn vị centimet)

a) Tính độ dài các cạnh của hình chữ nhật $ABCD$

b) Sau đó, bạn Lan muốn cắt một hình vuông có diện tích bằng diện tích hình chữ nhật $ABCD$. Tính độ dài cạnh của hình vuông đó.

Lời giải

a) Trong tam giác vuông cân BIC , ta có:

$$BC^2 = BI^2 + CI^2 \text{ (theo định lí Pythagore)}$$

Suy ra $BC^2 = 1^2 + 1^2 = 2$, do đó $BC = \sqrt{2} \text{ cm}$

Ta có $CK = 1 + 1 = 2 \text{ cm}$; $DK = 1 + 1 = 2 \text{ cm}$

Trong tam giác vuông cân CKD , ta có $CD^2 = CK^2 + DK^2$ (theo định lí Pythagore)

Suy ra $CD^2 = 2^2 + 2^2 = 8$, do đó $CD = \sqrt{8} \text{ cm}$

Vậy hình chữ nhật $ABCD$ có $AD = BC = \sqrt{2} \text{ cm}$; $AB = CD = \sqrt{8} \text{ cm}$

b) Diện tích của hình chữ nhật $ABCD$ là:

$$BC \cdot CD = \sqrt{2} \cdot \sqrt{8} = \sqrt{2 \cdot 8} = \sqrt{16} = 4 \text{ cm}^2$$

Gọi độ dài cạnh của hình vuông là x (cm) với $x > 0$

Ta có: $x^2 = 4$, do $x > 0$ nên $x = \sqrt{4}$ hay $x = 2$

Vậy độ dài cạnh của hình vuông là 2 cm.

C. BÀI TẬP TRẮC NGHIỆM

Câu 1: Tính $P = \sqrt{117,5^2 - 26,5^2 - 1440}$

a) $P = 108$

b) $P = 110$

c) $P = 120$

d) $P = 135$

Lời giải

Chọn đáp án A

Giải thích:

Ta có:
$$P = \sqrt{117,5^2 - 26,5^2 - 1440} = \sqrt{(117,5 + 26,5)(117,5 - 26,5) - 1440}$$
$$= \sqrt{144 \cdot 91 - 144 \cdot 10} = \sqrt{144 \cdot (91 - 10)} = \sqrt{144 \cdot 81} = 12 \cdot 9 = 108$$

Câu 2: Phép tính nào sai

a) $\sqrt{13,5} \cdot \sqrt{150} = 45$

b) $\sqrt{4,8} \cdot \sqrt{30} = 12$

c) $\sqrt{7,2} \cdot \sqrt{80} = 36$

d) $\sqrt{0,05} \cdot \sqrt{500} = 5$

Lời giải

Chọn đáp án C**Giải thích:**

- A) $\sqrt{13,5} \cdot \sqrt{150} = \sqrt{13,5 \cdot 150} = \sqrt{135 \cdot 15} = \sqrt{15 \cdot 9 \cdot 15} = 15,3 = 45$
 B) $\sqrt{4,8} \cdot \sqrt{30} = \sqrt{4,8 \cdot 30} = \sqrt{144} = 12$
 C) $\sqrt{7,2} \cdot \sqrt{80} = \sqrt{7,2 \cdot 80} = \sqrt{72 \cdot 8} = \sqrt{8 \cdot 9 \cdot 8} = 8,3 = 24$
 D) $\sqrt{0,05} \cdot \sqrt{500} = \sqrt{0,05 \cdot 500} = \sqrt{5 \cdot 5} = 5$

Câu 3: Phép tính $\left(\sqrt{3-2\sqrt{2}} + \sqrt{3+2\sqrt{2}}\right)^2$ cho kết quả là số nào

a) 3
a) 5
a) 4
a) 6

Lời giải**Chọn đáp án B****Giải thích:**

Ta có:

$$\begin{aligned} \left(\sqrt{3-2\sqrt{2}} + \sqrt{3+2\sqrt{2}}\right)^2 &= \left(\sqrt{2-2\sqrt{2}+1} + \sqrt{2+2\sqrt{2}+1}\right)^2 \\ &= \left[\left(\sqrt{2}-1\right)^2 - \left(\sqrt{2}+1\right)^2\right]^2 = \left(\left|\sqrt{2}-1\right| - \left|\sqrt{2}+1\right|\right)^2 \\ &= \left[\sqrt{2}-1 - (\sqrt{2}+1)\right]^2 = (\sqrt{2}-1-\sqrt{2}-1)^2 = (-2)^2 = 4 \end{aligned}$$

Câu 4: Biểu thức $\sqrt{(-3)^2(4x-4\sqrt{x}+1)(x+2\sqrt{xy}+y)}$ có giá trị bằng số nào nếu thay $x=9; y=4$

a) 60
a) 70
a) 65
a) 75

Lời giải**Chọn đáp án D****Giải thích:**

Ta có: $\sqrt{(-3)^2(4x-4\sqrt{x}+1)(x+2\sqrt{xy}+y)} = \sqrt{(-3)^2(2\sqrt{x}-1)^2(\sqrt{x}+\sqrt{y})^2}$

$$= |-3| \cdot |2\sqrt{x}-1| \cdot |\sqrt{x}+\sqrt{y}| = 3 \cdot |2\sqrt{x}-1|(\sqrt{x}+\sqrt{y})$$

Thay $x=9$ và $y=4$ vào biểu thức $= 3 \cdot |2\sqrt{x}-1|(\sqrt{x}+\sqrt{y})$, ta được:

$$= 3 \cdot |2\sqrt{9}-1|(\sqrt{9}+\sqrt{4}) = 3 \cdot (6-1)(3+2) = 3 \cdot 5 \cdot 5 = 75$$

Câu 5: Rút gọn $2\sqrt{5}(\sqrt{5}-2) + (1+2\sqrt{5})^2 - 25$ sẽ được số nào

a) 2
a) -4
a) 4
a) 6

Lời giải**Chọn đáp án D****Giải thích:**

Ta có:

$$2\sqrt{5}(\sqrt{5}-2) + (1+2\sqrt{5})^2 - 25 = 2\sqrt{5}.\sqrt{5} - 4\sqrt{5} + 1 + 4\sqrt{5} + (2\sqrt{5})^2 - 25$$

$$= 10 - 4\sqrt{5} + 1 + 4\sqrt{5} + 20 - 25 = 6$$

$$E = \frac{\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{6} + \sqrt{8} + \sqrt{16}}{\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{4}}$$

Câu 6: Rút gọn ta được:

a) $E = 1 + \sqrt{5}$

b) $E = 1 - \sqrt{3}$

c) $\sqrt{5} - 1$

d) $E = 1 + \sqrt{2}$

Lời giải

Chọn đáp án D

Giải thích:

Ta có:
$$E = \frac{\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{6} + \sqrt{8} + \sqrt{16}}{\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{4}} = \frac{\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{6} + \sqrt{8} + \sqrt{4} + \sqrt{4}}{\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{4}}$$

$$= \frac{(\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{4}) + (\sqrt{4} + \sqrt{6} + \sqrt{8})}{\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{4}}$$

$$\Rightarrow E = \frac{(\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{4})(1 + \sqrt{2})}{\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{4}} = 1 + \sqrt{2}$$

Câu 7: Trong các kết luận sau đây, kết luận nào sai

a) $\sqrt{3} + \sqrt{5} > \sqrt{15}$

b) $\sqrt{3} + \sqrt{6} > \sqrt{2} + \sqrt{8}$

c) $1 - \sqrt{3} < \sqrt{5} - 2$

d) $2\sqrt{7} - 5 > 3 - \sqrt{10}$

Lời giải

Chọn đáp án B

Giải thích: Ta có

A) $\sqrt{3} + \sqrt{5} > \sqrt{15} \Leftrightarrow (\sqrt{3} + \sqrt{5})^2 > 15 \Leftrightarrow 8 + 2\sqrt{15} > 15$, lại có $2\sqrt{15} > 7$,

đúng vì $(2\sqrt{15})^2 > 7^2$

B) $\sqrt{3} + \sqrt{6} > \sqrt{2} + \sqrt{8} \Leftrightarrow (\sqrt{3} + \sqrt{6})^2 > (\sqrt{2} + \sqrt{8})^2$

$$\Leftrightarrow 9 + 2\sqrt{18} > 10 + 2\sqrt{16} = 18$$

$$\Leftrightarrow 2\sqrt{18} > 9 \Leftrightarrow (2\sqrt{18})^2 > 9^2 \Leftrightarrow 72 > 81 \text{ (sai)}$$

C) $1 - \sqrt{3} < \sqrt{5} - 2$, đúng vì $\begin{cases} 1 - \sqrt{3} < 0 \\ \sqrt{5} - 2 > 0 \end{cases}$

D) $2\sqrt{7} - 5 > 3 - \sqrt{10} \Leftrightarrow 2\sqrt{7} > 8 - \sqrt{10} \Leftrightarrow 28 > 74 - 16\sqrt{10}$

$$\Leftrightarrow 16\sqrt{10} > 74 - 28 = 46 \Leftrightarrow 8\sqrt{10} > 23$$

$$\Leftrightarrow 640 > 529 \text{ (đúng)}$$

Câu 8: Nếu $x - \sqrt{x+1} = 5$ thì x là số nào?

a) $x = 3$

b) $x = 4$

c) $x = 6$

d) $x = 8$

Lời giải**Chọn đáp án D****Giải thích:**Ta có: $x - \sqrt{x+1} = 5 \Leftrightarrow x - 5 = \sqrt{x+1}$ ($x-5$ phải là số không âm)

$$\Leftrightarrow (x-5)^2 = (\sqrt{x+1})^2 \Leftrightarrow x^2 - 10x + 25 = x + 1$$

$$\Leftrightarrow x^2 - 11x + 24 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = 8 (tm) \\ x = 3 (loại) \end{cases}$$

Câu 9: Điều kiện để $4\sqrt{x+4} + \sqrt{x^2-16}$ có nghĩa là

a) $x = -4$

b) $x = 4$

c) $x = -4$ hoặc $x \geq 4$

d) $x \leq 4$

Lời giải**Chọn đáp án C****Giải thích:**Ta có: $4\sqrt{x+4} + \sqrt{x^2-16} = 4\sqrt{x+4} + \sqrt{(x-4)(x+4)}$ Để $4\sqrt{x+4} + \sqrt{x^2-16}$ có nghĩa thì $\begin{cases} x+4 \geq 0 \\ (x+4)(x-4) \geq 0 \end{cases}$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x \geq -4 \\ \begin{cases} x+4 \leq 0 \\ x-4 \leq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \leq -4 \\ x \leq 4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -4 \\ x \geq 4 \end{cases} \\ \begin{cases} x+4 \geq 0 \\ x-4 \geq 0 \end{cases} \end{cases}$$

Câu 10: Khẳng định nào sau đây là sai ?

a. $\frac{\sqrt{3}}{\sqrt{27}} = \frac{1}{3}$

b. $\frac{\sqrt{15}}{\sqrt{735}} = \frac{1}{7}$

c. $\frac{\sqrt{480000}}{\sqrt{300}} = 4$

d. $\frac{\sqrt{12^5}}{\sqrt{2^3 \cdot 6^5}} = 2$

Lời giải**Chọn đáp án C****Giải thích:**

A. $\frac{\sqrt{3}}{\sqrt{27}} = \sqrt{\frac{3}{27}} = \sqrt{\frac{1}{9}} = \frac{1}{3}$

B. $\frac{\sqrt{15}}{\sqrt{735}} = \sqrt{\frac{15}{735}} = \sqrt{\frac{1}{49}} = \frac{1}{7}$

C. $\frac{\sqrt{480000}}{\sqrt{300}} = \sqrt{\frac{480000}{300}} = \sqrt{1600} = 40$

$$D. \frac{\sqrt{12^5}}{\sqrt{2^3 \cdot 6^5}} = \sqrt{\frac{12^5}{2^3 \cdot 6^5}} = \sqrt{\frac{2^5 \cdot 6^5}{2^3 \cdot 6^5}} = \sqrt{2^2} = 2$$

Câu 11: Tính $M = \sqrt{1,69.1,38 - 1,69.0,74}$

a. $M = 1,04$

b. $M = 1,64$

c. $M = 2,08$

d. $M = 2,14$

Lời giải

Chọn đáp án A

Giải thích:

Ta có: $M = \sqrt{1,69.1,38 - 1,69.0,74} = \sqrt{1,69(1,38 - 0,74)}$
 $= \sqrt{1,69.0,64} = 1,3.0,8 = 1,04$

Câu 12: Tính $N = \sqrt{\frac{125^2 - 100}{400}}$

a. $N = \frac{15}{2}$

b. $N = \frac{1}{15}$

c. $N = \frac{5}{4}$

d. Một kết quả khác

Lời giải

Chọn đáp án D

Giải thích:

Ta có: $N = \sqrt{\frac{125^2 - 100}{400}} = \sqrt{\frac{(125 + 100)(125 - 100)}{20^2}}$
 $= \sqrt{\frac{225.25}{20^2}} = \frac{15.5}{20} = \frac{15}{4}$

Câu 13: Biểu thức rút gọn của số $\sqrt{2\frac{62}{361}}$ là số nào?

a. $\frac{26}{19}$

b. $\frac{27}{19}$

c. $\frac{28}{19}$

d. $\frac{29}{19}$

Lời giải

Chọn đáp án C

Giải thích:

Ta có: $\sqrt{2 \frac{62}{361}} = \sqrt{\frac{784}{361}} = \sqrt{\frac{28^2}{19^2}} = \frac{28}{19}$

Câu 14: Mỗi khẳng định sau đúng hay sai

a. $0,01 = \sqrt{0,0001}$

b. $-0,5 = \sqrt{-0,25}$

c. $\sqrt{39} < 7$ và $\sqrt{39} > 6$

d. $(4 - \sqrt{13}) \cdot 2x < \sqrt{3}(4 - \sqrt{13}) \Leftrightarrow 2x < \sqrt{3}$

Lời giải

Chọn đáp án B

Giải thích:

Do $\sqrt{-0,25}$ không tồn tại

Câu 15: Thực hiện các phép tính và rút gọn $\frac{\sqrt{5,29}}{\sqrt{17,64}}$ ta được số nào

a. $\frac{23}{42}$

b. $\frac{23}{48}$

c. $\frac{23}{52}$

d. $\frac{23}{58}$

Lời giải

Chọn đáp án A

Giải thích:

Ta có: $\frac{\sqrt{5,29}}{\sqrt{17,64}} = \sqrt{\frac{529}{1764}} = \sqrt{\left(\frac{23}{42}\right)^2} = \frac{23}{42}$

Câu 16: Biểu thức $\frac{x+3}{2-\sqrt{y}} \cdot \sqrt{\frac{y-4\sqrt{y}+4}{(z+3)^4}}$ có giá trị bằng số nào khi $x=2$ và $y=16$

a. $\frac{1}{3}$

b. $\frac{-1}{3}$

c. $\frac{1}{5}$

d. $\frac{-1}{5}$

Lời giải

Chọn đáp án D

Giải thích:

Ta có: $\frac{x+3}{2-\sqrt{y}} \cdot \sqrt{\frac{y-4\sqrt{y}+4}{(z+3)^4}} = \frac{x+3}{2-\sqrt{y}} \cdot \sqrt{\frac{(\sqrt{y}-2)^2}{(x+4)^4}}$

$$= \frac{x+3}{2-\sqrt{y}} \cdot \frac{|\sqrt{y}-2|}{(x+3)^2} = \frac{|\sqrt{y}-2|}{(2-\sqrt{y})(x+3)}$$

Thay $y=16, x=2$ vào biểu thức $\frac{|\sqrt{y}-2|}{(2-\sqrt{y})(x+3)}$

$$\text{Ta được: } \frac{|\sqrt{16}-2|}{(2-\sqrt{16})(2+3)} = \frac{|4-2|}{(2-4).5} = \frac{-1}{5}$$

Câu 17: Phương trình $\sqrt{5x} + \sqrt{125} = \sqrt{80} - \sqrt{245}$ có nghiệm là số nào

a. $\frac{1}{3}$

b. $\frac{-1}{3}$

c. $\frac{1}{5}$

d. $\frac{-1}{5}$

Lời giải

Chọn đáp án D

Giải thích:

$$\text{Ta có: } \sqrt{5x} + \sqrt{125} = \sqrt{80} - \sqrt{245}$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{5x} + \sqrt{25} \cdot \sqrt{5} = \sqrt{16} \cdot \sqrt{5} - \sqrt{49} \cdot \sqrt{5}$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{5}(x + \sqrt{25}) = \sqrt{5}(\sqrt{16} - \sqrt{49})$$

$$\Leftrightarrow x + 5 = 4 - 7 = -3 \Leftrightarrow x = -3 - 5 = -8$$

Câu 18: Tìm x biết: $\sqrt{4x^2 + 4x + 1} = 5$

a. $x = 2$ hoặc $x = -3$

b. $x = -2$ hoặc $x = 3$

c. $x = 1$ hoặc $x = -4$

d. $x = 4$ hoặc $x = -1$

Lời giải

Chọn đáp án A

Giải thích:

$$\text{Ta có: } \sqrt{4x^2 + 4x + 1} = 5 \Leftrightarrow \sqrt{(2x+1)^2} = 5 \Leftrightarrow |2x+1| = 5$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 2x+1=5 \\ 2x+1=-5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=2 \\ x=-3 \end{cases}$$

Câu 19: Tìm x biết: $(3-\sqrt{13}).3x > \sqrt{2} \cdot (3-\sqrt{13})$

Để tìm x , bạn Tâm đã làm như sau: $(3-\sqrt{13}).3x > \sqrt{2} \cdot (3-\sqrt{13})$

$$\Leftrightarrow 3x > \frac{\sqrt{2}(3-\sqrt{13})}{3-\sqrt{13}}$$

Bước 1:

$$\Leftrightarrow 3x > \sqrt{2}$$

Bước 2:

$$\Leftrightarrow x > \frac{\sqrt{2}}{3}$$

Bước 3:

Theo em bạn Tâm làm đúng hay sai, nếu sai thì sai ở bước nào?

A. Các bước đều đúng

B. Các bước đều sai

C. Sai từ bước 2

C. Sai từ bước 3

Lời giải

Chọn đáp án B

Giải thích:

$$\text{Ta có: } (3-\sqrt{13}) \cdot 3x > \sqrt{2} \cdot (3-\sqrt{13}) (*)$$

$$\text{Vì } 3 < \sqrt{13} \Rightarrow 3-\sqrt{13} < 0 \Rightarrow (*) \Leftrightarrow 3x < \frac{\sqrt{2}(3-\sqrt{13})}{3-\sqrt{13}} \Leftrightarrow x < \frac{\sqrt{2}}{3}$$

Bạn Tâm đã làm sai từ bước 1 vì khi chia hai vế của bất đẳng thức cho một số âm, bạn Tâm đã không đổi chiều của bất đẳng thức đó.

D. BÀI TẬP TỰ LUẬN

Bài 1: Tính

a) $\sqrt{16 \cdot 0,25}$

b) $\sqrt{2^4 \cdot (-7)^2}$

c) $\sqrt{0,9} \cdot \sqrt{1000}$

d) $\sqrt{2} \cdot \sqrt{5} \cdot \sqrt{40}$

Lời giải

a) $\sqrt{16 \cdot 0,25} = \sqrt{16} \sqrt{0,25} = 4 \cdot 0,5 = 2$

b) $\sqrt{2^4 \cdot (-7)^2} = \sqrt{2^4} \cdot \sqrt{(-7)^2} = 2^2 \cdot |-7| = 4 \cdot 7 = 28$

c) $\sqrt{0,9} \cdot \sqrt{1000} = \sqrt{0,9 \cdot 1000} = \sqrt{900} = 30$

d) $\sqrt{2} \cdot \sqrt{5} \cdot \sqrt{40} = \sqrt{2 \cdot 5 \cdot 40} = \sqrt{400} = 20$

Bài 2: Tính

a) $A = \sqrt{32 \cdot 200}$

b) $B = \sqrt{5} \cdot \sqrt{125}$

c) $C = \sqrt{(9+2\sqrt{14})(9-2\sqrt{14})}$

d) $D = \sqrt{117,5^2 - 26,5^2 - 1440}$

Lời giải

a) Ta có: $A = \sqrt{32 \cdot 200} = \sqrt{4 \cdot 8 \cdot 2 \cdot 10^2} = \sqrt{2^2 \cdot 4^2 \cdot 10^2} = 2 \cdot 4 \cdot 10$
 $\Rightarrow A = 80$

b) Ta có: $B = \sqrt{5} \cdot \sqrt{125} = \sqrt{5 \cdot 5 \cdot 25} = \sqrt{5^2 \cdot 5^2} = 5 \cdot 5$
 $\Rightarrow B = 25$

c) Ta có: $C = \sqrt{(9+2\sqrt{14})(9-2\sqrt{14})} = \sqrt{9^2 - (2\sqrt{14})^2}$
 $= \sqrt{81-56} = \sqrt{25} = 5$

d) Ta có: $D = \sqrt{117,5^2 - 26,5^2 - 1440} = \sqrt{(117,5-26,5)(117,5+26,5) - 1440}$
 $= \sqrt{144,91-144,10} = \sqrt{144,81} = 12,9 = 108$

Bài 3: Thực hiện phép tính

a) $A = \frac{2\sqrt{8}-\sqrt{12}}{\sqrt{18}-\sqrt{48}} - \frac{\sqrt{5}+\sqrt{27}}{\sqrt{30}+\sqrt{162}}$

b) $B = \frac{3+2\sqrt{3}}{\sqrt{3}} + \frac{2+\sqrt{2}}{\sqrt{2}+1} - (\sqrt{2}+\sqrt{3})$

Lời giải

a) Ta có: $A = \frac{2\sqrt{8}-\sqrt{12}}{\sqrt{18}-\sqrt{48}} - \frac{\sqrt{5}+\sqrt{27}}{\sqrt{30}+\sqrt{162}} = \frac{-\sqrt{6}}{3} - \frac{\sqrt{6}}{6} = \frac{-\sqrt{6}}{2}$

b) Ta có: $\frac{3+2\sqrt{3}}{\sqrt{3}} + \frac{2+\sqrt{2}}{\sqrt{2}+1} - (\sqrt{2}+\sqrt{3}) = 2$

Bài 4: Rút gọn biểu thức

a) $\sqrt{4a^2}$

b) $\sqrt{2a} \cdot \sqrt{8a}$ với $a > 0$

c) $\sqrt{\frac{4a^2}{25}}$

Lời giải

a) $\sqrt{4a^2} = \sqrt{4} \cdot \sqrt{a^2} = 2|a|$

b) $\sqrt{2a} \cdot \sqrt{8a} = \sqrt{2a \cdot 8a} = \sqrt{16a^2} = \sqrt{16} \cdot \sqrt{a^2} = 4a$ (vì $a > 0$)

c) $\sqrt{\frac{4a^2}{25}} = \frac{\sqrt{4a^2}}{\sqrt{25}} = \frac{\sqrt{4} \cdot \sqrt{a^2}}{5} = \frac{2|a|}{5}$

Bài 5: Rút gọn các biểu thức

a) $A = \frac{u-v}{\sqrt{u}+\sqrt{v}} - \frac{\sqrt{u^3}+\sqrt{v^3}}{u-v} \quad (u, v \geq 0; u \neq v)$

b) $B = \frac{x^2-2x\sqrt{2}+2}{x^2-2} \quad (x \neq \pm\sqrt{2})$

Lời giải

a) Ta có: $A = \frac{u-v}{\sqrt{u}+\sqrt{v}} - \frac{\sqrt{u^3}+\sqrt{v^3}}{u-v} \quad (u, v \geq 0; u \neq v) = \frac{-\sqrt{uv}}{\sqrt{u}-\sqrt{v}}$

b) Ta có: $B = \frac{x^2-2x\sqrt{2}+2}{x^2-2} = \frac{x-\sqrt{2}}{x+\sqrt{2}} \quad (x \neq \pm\sqrt{2})$

Bài 6: Rút gọn biểu thức

a) $A = \frac{x\sqrt{x}+y\sqrt{y}}{\sqrt{x}+\sqrt{y}} - (\sqrt{x}-\sqrt{y})^2$

b) $B = \sqrt{\frac{x-2\sqrt{x}+1}{x+2\sqrt{x}+1}}$

$$c) C = \frac{x-1}{\sqrt{y}-1} \cdot \sqrt{\frac{(y-2\sqrt{y}+1)^2}{(x-1)^4}}$$

Lời giải

a) Ta có

$$\begin{aligned} A &= \frac{x\sqrt{x} + y\sqrt{y}}{\sqrt{x} + \sqrt{y}} - (\sqrt{x} - \sqrt{y})^2 = \frac{(\sqrt{x})^3 + (\sqrt{y})^3}{\sqrt{x} + \sqrt{y}} - (x + y - 2\sqrt{xy}) \\ &= \frac{(\sqrt{x} + \sqrt{y})(x - \sqrt{xy} + \sqrt{y})}{\sqrt{x} + \sqrt{y}} - (x + y - 2\sqrt{xy}) \\ &= x - \sqrt{xy} + y - (x + y - 2\sqrt{xy}) = \sqrt{xy} \end{aligned}$$

$$B = \sqrt{\frac{x-2\sqrt{x}+1}{x+2\sqrt{x}+1}} = \sqrt{\frac{(\sqrt{x}-1)^2}{(\sqrt{x}+1)^2}} = \frac{|\sqrt{x}-1|}{\sqrt{x}+1}$$

b) Ta có

$$\begin{aligned} c) C &= \frac{x-1}{\sqrt{y}-1} \cdot \sqrt{\frac{(y-2\sqrt{y}+1)^2}{(x-1)^4}} = \frac{x-1}{\sqrt{y}-1} \cdot \sqrt{\frac{(\sqrt{y}-1)^4}{(x-1)^4}} \\ &= \frac{x-1}{\sqrt{y}-1} \cdot \frac{(\sqrt{y}-1)^2}{(x-1)^2} = \frac{\sqrt{y}-1}{x-1} \end{aligned}$$

Bài 7: Tính

a) $\sqrt{12}(\sqrt{12} + \sqrt{3})$

b) $\sqrt{8}(\sqrt{50} - \sqrt{2})$

c) $(\sqrt{3} + \sqrt{2})^2 - 2\sqrt{6}$

Lời giải

a) $\sqrt{12}(\sqrt{12} + \sqrt{3}) = \sqrt{12^2} + \sqrt{36} = \sqrt{12^2} + \sqrt{6^2} = 12 + 6 = 18$

b) $\sqrt{8}(\sqrt{50} - \sqrt{2}) = \sqrt{400} + \sqrt{16} = \sqrt{20^2} + \sqrt{4^2} = 10 + 4 = 24$

c) $(\sqrt{3} + \sqrt{2})^2 - 2\sqrt{6} = 3 + 2 + 2\sqrt{6} - 2\sqrt{6} = 5$

Bài 8: So sánh

a) $\sqrt{3} \cdot \sqrt{7}$ và $\sqrt{22}$

b) $\frac{\sqrt{52}}{\sqrt{2}}$ và 5

c) $3\sqrt{7}$ và $\sqrt{65}$

Lời giải

a) $\sqrt{3} \cdot \sqrt{7} = \sqrt{3 \cdot 7} = \sqrt{21} < \sqrt{22}$

b) $\frac{\sqrt{52}}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{26 \cdot 2}}{\sqrt{2}} = \sqrt{26} > \sqrt{25}$

c) $3\sqrt{7} = \sqrt{9 \cdot 7} = \sqrt{63} < \sqrt{65}$

Bài 9: Tính

a) $\sqrt{400 \cdot 0,81}$

b) $\sqrt{\frac{5}{27} \cdot \frac{3}{20}}$

c) $\sqrt{(-5)^2 \cdot 3^2}$

d) $\sqrt{(2-\sqrt{5})^2 \cdot (2+\sqrt{5})^2}$

Lời giải

a) $\sqrt{400 \cdot 0,81} = 18$

b) $\sqrt{\frac{5}{27} \cdot \frac{3}{20}} = \frac{1}{6}$

c) $\sqrt{(-5)^2 \cdot 3^2} = 15$

d) $\sqrt{(2-\sqrt{5})^2 \cdot (2+\sqrt{5})^2} = 1$

Bài 10: Rút gọn các biểu thức sau

a) $\sqrt{8^2 \cdot 5}$

b) $\sqrt{81a^2}$ với $a < 0$

c) $\sqrt{5a} \cdot \sqrt{45a} - 3a$ với $a \geq 0$

Lời giải

a) $\sqrt{8^2 \cdot 5} = 8\sqrt{5}$

b) $\sqrt{81a^2} = 81|a| = -81a$ (vì $a < 0$)

c) $\sqrt{5a} \cdot \sqrt{45a} - 3a = \sqrt{5a \cdot 45a} - 3a = \sqrt{15^2 \cdot a^2} - 3a$
 $= 15 \cdot |a| - 3a = 15a - 3a = 12a$ (vì $a \geq 0$)

Bài 11: Tính

a) $(\sqrt{x} - 3)(\sqrt{x} + 2)$

b) $(\sqrt{x} - \sqrt{y})(\sqrt{x} + \sqrt{y})$

c) $\left(\sqrt{\frac{25}{3}} - \sqrt{\frac{49}{3}} + \sqrt{3}\right) \cdot \sqrt{3}$

d) $(1 + \sqrt{3} - \sqrt{5})(1 + \sqrt{3} + \sqrt{5})$

Lời giải

a) $(\sqrt{x} - 3)(\sqrt{x} + 2) = x - \sqrt{x} - 6$

b) $(\sqrt{x} - \sqrt{y})(\sqrt{x} + \sqrt{y}) = x - y$

c) $\left(\sqrt{\frac{25}{3}} - \sqrt{\frac{49}{3}} + \sqrt{3}\right) \cdot \sqrt{3} = 1$

d) $(1 + \sqrt{3} - \sqrt{5})(1 + \sqrt{3} + \sqrt{5}) = 2\sqrt{3} - 1$

Bài 12: Rút gọn biểu thức $\sqrt{2(a^2 - b^2)} \cdot \sqrt{\frac{3}{a+b}}$ với $a \geq b > 0$ **Lời giải**Với $a \geq b > 0$ ta có

$$\begin{aligned}
& \sqrt{2(a^2 - b^2)} \cdot \sqrt{\frac{3}{a+b}} \\
&= \sqrt{2(a+b)(a-b)} \cdot \sqrt{\frac{3}{a+b}} \\
&= \sqrt{2} \cdot \sqrt{a+b} \cdot \sqrt{a-b} \cdot \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{a+b}} \\
&= \sqrt{6} \cdot \sqrt{a-b}
\end{aligned}$$

Bài 13: Áp dụng quy tắc về căn thức bậc hai của một tích, hãy rút gọn biểu thức

a) $\sqrt{25(a+1)^2}$ với $a > -1$

b) $\sqrt{x^2(x-5)^2}$ với $x > 5$

c) $\sqrt{2b} \cdot \sqrt{32b}$ với $b > 0$

c) $\sqrt{3c} \cdot \sqrt{27c^3}$ với $c > 0$

Lời giải

a) $\sqrt{25(a+1)^2} = \sqrt{25} \cdot \sqrt{(a+1)^2} = 5|a+1| = 5a+5$ (vì $a > -1$ nên $a+1 > 0$)

b) $\sqrt{x^2(x-5)^2} = \sqrt{x^2} \cdot \sqrt{(x-5)^2} = x(x-5) = x^2 - 5x$ (vì $x > 5$ nên $x-5 > 0$)

c) $\sqrt{2b} \cdot \sqrt{32b} = \sqrt{2b \cdot 32b} = \sqrt{64b^2} = \sqrt{64} \cdot \sqrt{b^2} = 8|b| = 8b$ (vì $b > 0$)

d) $\sqrt{3c} \cdot \sqrt{27c^3} = \sqrt{3c \cdot 27c^3} = \sqrt{81c^4} = \sqrt{81} \sqrt{c^4} = 9c^2$ (vì $c^2 > 0$)

Bài 14: Tính

a) $\sqrt{99} : \sqrt{11}$

b) $\sqrt{7,84}$

c) $\sqrt{1815} : \sqrt{15}$

Lời giải

a) $\sqrt{99} : \sqrt{11} = \sqrt{99:11} = \sqrt{9} = 3$

b) Ta có: $7,84 = \frac{784}{100} = \frac{28^2}{10^2}$ nên $\sqrt{7,84} = \sqrt{\frac{28^2}{10^2}} = \frac{28}{10} = 2,8$

c) $\sqrt{1815} : \sqrt{15} = \sqrt{1815:15} = \sqrt{121} = 11$

Bài 15: Tính

a) $\sqrt{\frac{0,49}{81}}$

b) $\sqrt{2\frac{7}{9}}$

c) $\sqrt{\frac{1}{16} \cdot \frac{9}{36}}$

d) $(-\sqrt{52}) : \sqrt{13}$

Lời giải

a) $\sqrt{\frac{0,49}{81}} = \frac{\sqrt{0,49}}{\sqrt{81}} = \frac{0,7}{9}$

b) $\sqrt{2\frac{7}{9}} = \sqrt{\frac{25}{9}} = \frac{\sqrt{25}}{\sqrt{9}} = \frac{5}{3}$

c) $\sqrt{\frac{1}{16} \cdot \frac{9}{36}} = \frac{1}{\sqrt{16}} \cdot \frac{\sqrt{9}}{\sqrt{36}} = \frac{1}{4} \cdot \frac{3}{6} = \frac{1}{8}$

$$d) (-\sqrt{52}) : \sqrt{13} = -\frac{\sqrt{52}}{\sqrt{13}} = -\sqrt{\frac{52}{13}} = -\sqrt{4} = -2$$

Bài 16: Áp dụng quy tắc về căn bậc hai của một tích, hãy tính:

$$a) \sqrt{36 \cdot 81}$$

$$b) \sqrt{49 \cdot 121 \cdot 169}$$

$$c) \sqrt{50^2 - 14^2}$$

$$d) \sqrt{3 + \sqrt{5}} \cdot \sqrt{3 - \sqrt{5}}$$

Lời giải

$$a) \sqrt{36 \cdot 81} = \sqrt{36} \cdot \sqrt{81} = \sqrt{6^2} \cdot \sqrt{9^2} = 6 \cdot 9 = 54$$

$$b) \sqrt{49 \cdot 121 \cdot 169} = \sqrt{49} \cdot \sqrt{121} \cdot \sqrt{169} = 7 \cdot 11 \cdot 13 = 1001$$

$$c) \sqrt{50^2 - 14^2} = \sqrt{(50 - 14)(50 + 14)} = \sqrt{36 \cdot 64} = \sqrt{36} \cdot \sqrt{64} = 6 \cdot 8 = 48$$

$$d) \sqrt{3 + \sqrt{5}} \cdot \sqrt{3 - \sqrt{5}} = \sqrt{(3 + \sqrt{5})(3 - \sqrt{5})} = \sqrt{3^2 - (\sqrt{5})^2} = \sqrt{9 - 5} = \sqrt{4} = 2$$

Bài 17: Áp dụng quy tắc về căn bậc hai của một thương, hãy tính:

$$a) \sqrt{\frac{49}{36}}$$

$$b) \sqrt{\frac{13^2 - 12^2}{81}}$$

$$c) \frac{\sqrt{9^3 + 7^3}}{\sqrt{9^2 - 9 \cdot 7 + 7^2}}$$

$$d) \frac{\sqrt{50^3 - 1}}{\sqrt{50^2 + 51}}$$

Lời giải

$$a) \sqrt{\frac{49}{36}} = \frac{7}{6}$$

$$b) \sqrt{\frac{13^2 - 12^2}{81}} = \sqrt{\frac{25}{81}} = \frac{5}{9}$$

$$c) \frac{\sqrt{9^3 + 7^3}}{\sqrt{9^2 - 9 \cdot 7 + 7^2}} = \frac{\sqrt{(9 + 7)(9^2 - 9 \cdot 7 + 7^2)}}{\sqrt{9^2 - 9 \cdot 7 + 7^2}} = \sqrt{9 + 7} = 4$$

$$d) \frac{\sqrt{50^3 - 1}}{\sqrt{50^2 + 51}} = \frac{\sqrt{(50 - 1)(50^2 + 50 \cdot 1 + 1^2)}}{\sqrt{50^2 + 50 \cdot 1 + 1^2}} = \sqrt{50 - 1} = 7$$

Bài 18: Tính

$$a) \sqrt{72} : \sqrt{8}$$

$$b) (\sqrt{28} - \sqrt{7} + \sqrt{112}) : \sqrt{7}$$

Lời giải

$$a) \sqrt{72} : \sqrt{8} = \sqrt{\frac{72}{8}} = \sqrt{9} = 3$$

$$b) (\sqrt{28} - \sqrt{7} + \sqrt{112}) : \sqrt{7} = \sqrt{28} : \sqrt{7} - \sqrt{7} : \sqrt{7} + \sqrt{112} : \sqrt{7} = \sqrt{4} - 1 + \sqrt{16} = 2 - 1 + 4 = 5$$

Bài 19: Tính

$$a) \sqrt{\frac{49}{8}} : \sqrt{3\frac{1}{8}}$$

$$b) \sqrt{54x} : \sqrt{6x}$$

$$c) \sqrt{\frac{1}{125}} \cdot \sqrt{\frac{32}{35}} : \sqrt{\frac{56}{225}}$$

Lời giải

$$a) \sqrt{\frac{49}{8}} : \sqrt{3\frac{1}{8}} = \sqrt{\frac{49}{8} : \frac{25}{8}} = \sqrt{\frac{49}{25}} = \frac{7}{5}$$

$$b) \sqrt{54x} : \sqrt{6x} = \sqrt{\frac{54x}{6x}} = \sqrt{9} = 3$$

$$c) \sqrt{\frac{1}{125}} : \sqrt{\frac{32}{35}} : \sqrt{\frac{56}{225}} = \sqrt{\frac{1}{125} : \frac{32}{35} : \frac{56}{225}} = \frac{6}{35}$$

$$\frac{-3\sqrt{16a} + 5a\sqrt{16ab^2}}{2\sqrt{a}}$$

Bài 20: Rút gọn $\frac{-3\sqrt{16a} + 5a\sqrt{16ab^2}}{2\sqrt{a}}$, với $a > 0$, $b > 0$

Lời giải

Với $a > 0$, $b > 0$ ta có :

$$\begin{aligned} \frac{-3\sqrt{16a} + 5a\sqrt{16ab^2}}{2\sqrt{a}} &= \frac{\sqrt{16a} \cdot (-3 + 5a\sqrt{b^2})}{2\sqrt{a}} \\ &= \frac{4\sqrt{a}(-3 + 5ab)}{2\sqrt{a}} = 2 \cdot (-3 + 5ab) \end{aligned}$$

Bài 21: Rút gọn các biểu thức sau

$$a) \frac{\sqrt{24a^3}}{\sqrt{6a}}, \text{ với } a > 0$$

$$b) \sqrt{\frac{3a^2b}{27}}, \text{ với } a \leq 0, b \geq 0$$

Lời giải

$$a) \frac{\sqrt{24a^3}}{\sqrt{6a}} = \sqrt{\frac{24a^3}{6a}} = \sqrt{4a^2} = 2|a| = 2a \quad (\text{vì } a > 0)$$

$$b) \sqrt{\frac{3a^2b}{27}} = \sqrt{\frac{a^2b}{9}} = \sqrt{\frac{a^2}{9} \cdot b} = \left|\frac{a}{3}\right| \sqrt{b} = \frac{-a\sqrt{b}}{3} \quad (\text{vì } a \leq 0, b \geq 0)$$

Bài 22: Áp dụng quy tắc về căn thức bậc hai của một thương, hãy rút gọn biểu thức

$$a) \sqrt{\frac{(3-a)^2}{9}} \text{ với } a > 3$$

$$b) \frac{\sqrt{75x^5}}{\sqrt{5x^3}} \text{ với } x > 0$$

$$c) \sqrt{\frac{9}{x^2 - 2x + 1}} \text{ với } x > 1$$

$$d) \sqrt{\frac{x^2 - 4x + 4}{x^2 + 6x + 9}} \text{ với } x \geq 2$$

Lời giải

$$a) \sqrt{\frac{(3-a)^2}{9}} = \frac{\sqrt{(3-a)^2}}{\sqrt{9}} = \frac{|3-a|}{3} = \frac{-(3-a)}{3} = \frac{a-3}{3} \quad (\text{vì } a > 3 \text{ nên } 3-a < 0)$$

$$b) \frac{\sqrt{75x^5}}{\sqrt{5x^3}} = \sqrt{\frac{75x^5}{5x^3}} = \sqrt{25x^2} = \sqrt{25} \cdot \sqrt{x^2} = 5|x| = 5x \quad (\text{vì } x > 0)$$

$$c) \sqrt{\frac{9}{x^2 - 2x + 1}} = \frac{\sqrt{9}}{\sqrt{(x-1)^2}} = \frac{3}{|x-1|} = \frac{3}{x-1} \quad (\text{vì } x > 1 \text{ nên } x-1 > 0)$$

$$d) \sqrt{\frac{x^2 - 4x + 4}{x^2 + 6x + 9}} = \frac{\sqrt{(x-2)^2}}{\sqrt{(x+3)^2}} = \frac{|x-2|}{|x+3|} = \frac{x-2}{x+3} \quad (\text{vì } x \geq 2 \text{ nên } x-2 \geq 0 \text{ và } x+3 > 0)$$

Bài 23: Rút gọn các biểu thức sau

$$a) A = \frac{2u + \sqrt{uv} - 3v}{2u - 5\sqrt{uv} + 3v} \quad (u \geq 0; v \geq 0; u \neq \frac{9}{4}v)$$

$$b) B = \frac{x + \sqrt{5}}{x^2 + 2x\sqrt{5} + 5} \quad (x \neq -\sqrt{5})$$

$$c) C = 0, 2x^3y^3 \sqrt{\frac{16}{x^4y^8}} \quad (x \neq 0; y \neq 0)$$

$$d) D = \frac{x-1}{\sqrt{y}-1} \sqrt{\frac{(y-2\sqrt{y}+1)^2}{(x-1)^4}}$$

Lời giải

$$a) \text{ Ta có: } A = \frac{2u + \sqrt{uv} - 3v}{2u - 5\sqrt{uv} + 3v} \quad (u \geq 0; v \geq 0; u \neq \frac{9}{4}v)$$

$$= \frac{(\sqrt{u} - \sqrt{v})(2\sqrt{u} + 3\sqrt{v})}{(\sqrt{u} - \sqrt{v})(2\sqrt{u} - 3\sqrt{v})} = \frac{2\sqrt{u} + 3\sqrt{v}}{2\sqrt{u} - 3\sqrt{v}}$$

$$b) \text{ Ta có: } B = \frac{x + \sqrt{5}}{x^2 + 2x\sqrt{5} + 5} \quad (x \neq -\sqrt{5})$$

$$c) \text{ Ta có: } C = 0, 2x^3y^3 \sqrt{\frac{16}{x^4y^8}} \quad (x \neq 0; y \neq 0) = 0, 2x^3y^3 \cdot \frac{4}{x^2y^4} = 0, 8 \frac{x}{y}$$

$$d) \text{ Ta có: } D = \frac{x-1}{\sqrt{y}-1} \sqrt{\frac{(y-2\sqrt{y}+1)^2}{(x-1)^4}} = \frac{x-1}{\sqrt{y}-1} \cdot \frac{(\sqrt{y}-1)^2}{(x-1)^2} = \frac{\sqrt{y}-1}{x-1}$$

Bài 24: Rút gọn các biểu thức sau

$$a) A = \frac{x^2 - 2x\sqrt{2} + 2}{x^2 - 2} \quad (x \neq \pm\sqrt{2})$$

$$b) B = \frac{x + \sqrt{5}}{x^2 + 2x\sqrt{5} + 5} \quad (x \neq -\sqrt{5})$$

Lời giải

$$a) \text{ Ta có: } A = \frac{x^2 - 2x\sqrt{2} + 2}{x^2 - 2} \quad (x \neq \pm\sqrt{2})$$

$$\Rightarrow A = \frac{(x - \sqrt{2})^2}{(x - \sqrt{2})(x + \sqrt{2})} = \frac{x - \sqrt{2}}{x + \sqrt{2}}$$

$$b) \text{ Ta có: } B = \frac{x + \sqrt{5}}{x^2 + 2x\sqrt{5} + 5} \quad (x \neq -\sqrt{5}) = \frac{x + \sqrt{5}}{(x + \sqrt{5})^2} = \frac{1}{x + \sqrt{5}}$$

Bài 25: Giải các phương trình sau

a) $\sqrt{25t^2 - 9} = 2\sqrt{5t - 3}$

b) $\frac{\sqrt{t-3}}{\sqrt{2t+1}} = 2$

c) $\sqrt{-2x^2 + 6} = x - 1 (x \geq 1)$

d) $\sqrt{t-5} + \sqrt{4t-20} - \frac{1}{5}\sqrt{9t-45} = 3$

Lời giải

$$\sqrt{25t^2 - 9} = 2\sqrt{5t - 3} \Leftrightarrow \sqrt{25t^2 - 9} = \sqrt{4(5t - 3)} \Rightarrow \begin{cases} t = \frac{1}{5} (\text{loại}) \\ t = \frac{3}{5} (\text{tm}) \end{cases}$$

a) Ta có:

b) Ta có: $\frac{\sqrt{t-3}}{\sqrt{2t+1}} = 2 \Rightarrow \sqrt{t-3} = 2\sqrt{2t+1} \Leftrightarrow \sqrt{t-3} = \sqrt{4(2t+1)} \Rightarrow t = \emptyset$

c) Ta có: $\sqrt{-2x^2 + 6} = x - 1 (x \geq 1) \Leftrightarrow -2x^2 + 6 = (x - 1)^2 \Leftrightarrow x = \frac{5}{3} (\text{tm})$

d) Ta có: $\sqrt{t-5} + \sqrt{4t-20} - \frac{1}{5}\sqrt{9t-45} = 3 \Leftrightarrow \frac{12}{5}\sqrt{t-5} = 3 \Rightarrow t = \frac{105}{16}$

Bài 26: Cho biểu thức $A = \frac{x^2 - \sqrt{2}}{x^4 + (\sqrt{3} - \sqrt{2})x^2 - \sqrt{6}}$. Rút gọn rồi tìm giá trị của x để A có GTLN, tìm GTLN đó

Lời giải

Ta có: $A = \frac{x^2 - \sqrt{2}}{x^2(x^2 - \sqrt{2}) + \sqrt{3}(x^2 - \sqrt{2})} = \frac{1}{x^2 + \sqrt{3}} (x \neq \pm\sqrt{\sqrt{2}})$

Vì $x^2 + \sqrt{3} \geq \sqrt{3} \forall x$, nên $\frac{1}{x^2 + \sqrt{3}} \leq \frac{1}{\sqrt{3}} \Rightarrow \text{Max} A = \frac{1}{\sqrt{3}} \Leftrightarrow x = 0$

Bài 27: Giải các phương trình sau

a) $\sqrt{2x} - \sqrt{50} = 0$

b) $\sqrt{3x} + \sqrt{3} = \sqrt{12} + \sqrt{27}$

c) $\sqrt{6x^2} - \sqrt{216} = 0$

d) $\frac{\sqrt{7}}{x^2} = \sqrt{567} (x \neq 0)$

Hướng dẫn

a) Ta có: $\sqrt{2x} - \sqrt{50} = 0 \Leftrightarrow \sqrt{2x} = \sqrt{50} \Leftrightarrow \sqrt{2x} = 5\sqrt{2} \Leftrightarrow x = 5$

b) Ta có: $\sqrt{3x} + \sqrt{3} = \sqrt{12} + \sqrt{27} \Leftrightarrow \sqrt{3(x+1)} = \sqrt{3}(\sqrt{4} + \sqrt{9})$

$\Leftrightarrow x + 1 = 5 \Leftrightarrow x = 4$

c) Ta có: $\sqrt{6x^2} - \sqrt{216} = 0 \Leftrightarrow \sqrt{6x^2} = \sqrt{216}$

$$\Leftrightarrow x^2 = \sqrt{\frac{216}{6}} \Leftrightarrow x^2 = 6 \Leftrightarrow x = \pm 6$$

$$\text{d) Ta có: } \frac{\sqrt{7}}{x^2} = \sqrt{567} \Leftrightarrow x^2 = \frac{\sqrt{7}}{\sqrt{567}}$$

$$\Leftrightarrow x^2 = \sqrt{\frac{1}{81}} \Leftrightarrow x = \pm \frac{1}{3}$$

Bài 28: Giải phương trình sau: $\sqrt{25t^2 - 9} = 2\sqrt{5t - 3}$

Hướng dẫn

$$\sqrt{25t^2 - 9} = 2\sqrt{5t - 3} \Leftrightarrow \sqrt{25t^2 - 9} = \sqrt{4(5t - 3)} \Leftrightarrow \begin{cases} t = \frac{1}{5} (\text{loại}) \\ t = \frac{3}{5} (\text{tm}) \end{cases}$$

Ta có:

Bài 29: Kích thước màn hình ti vi hình chữ nhật được xác định bởi độ dài đường chéo. Một loại ti vi có tỉ lệ hai cạnh màn hình là 4 : 3

a) Gọi $x(\text{inch})$ là chiều rộng của màn hình ti vi. Viết công thức tính độ dài đường chéo $d(\text{inch})$ của màn hình ti vi theo x

b) Tính chiều rộng và chiều dài (theo centimét) của màn hình ti vi loại 40 inch

Lời giải

a) Chiều dài của màn hình ti vi là $y = \frac{4}{3}x$ (inch)

Công thức tính độ dài đường chéo của màn hình ti vi là:

$$d^2 = x^2 + \left(\frac{4}{3}x\right)^2 = x^2 + \frac{16}{9}x^2 = \frac{25x^2}{9} \Rightarrow d = \frac{5}{3}x$$

b) Ta có :

$$d = \frac{5}{3}x \Rightarrow x = \frac{3d}{5}$$

Do đó chiều rộng của ti vi loại 40 inch là

$$x = \frac{3d}{5} = \frac{120}{5} = 24 \quad (\text{inch})$$

Chiều dài của ti vi loại 40 inch là $\frac{4}{3}x = \frac{4}{3} \cdot 24 = 32$ (inch)

Bài 30: Cho hình chữ nhật có chiều rộng $a(\text{cm})$, chiều dài $b(\text{cm})$ và diện tích $S \text{ cm}^2$

a) Tìm S , biết $a = \sqrt{8}$, $b = \sqrt{32}$

b) Tìm b , biết $S = 3\sqrt{2}$, $a = 2\sqrt{3}$

Lời giải

a) Ta có $S = ab = \sqrt{8} \cdot \sqrt{32} = \sqrt{8 \cdot 32} = 16$

b) Ta có:

$$S = ab$$

$$3\sqrt{2} = 2\sqrt{3} \cdot b$$

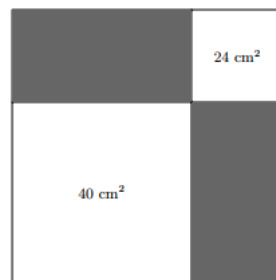
$$b = \frac{3\sqrt{2}}{2\sqrt{3}}$$

$$b = \sqrt{\frac{3^2 \cdot 2}{2^2 \cdot 3}}$$

$$b = \sqrt{\frac{3}{2}}$$

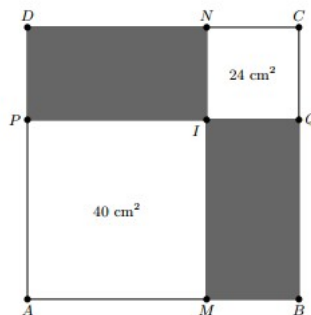
Vậy $b = \sqrt{\frac{3}{2}}$

Bài 31: Từ một tấm thép hình vuông, người thợ cắt ra hai mảnh hình vuông có diện tích lần lượt là 24 cm^2 và 40 cm^2 như hình dưới. Tính diện tích phần còn lại của tấm thép

Hình 4

Lời giải

a) Ta gán các đỉnh $A, B, C, D, P, Q, M, N, I$ như hình vẽ

$$S_{AMIP} = IP^2 \text{ suy ra } IP^2 = 40 \text{ hay } IP = \sqrt{40}$$

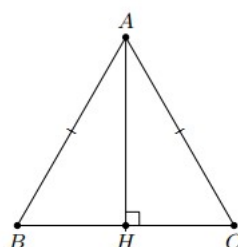
$$S_{IQCN} = IN^2 \text{ suy ra } IN^2 = 24 \text{ hay } IN = \sqrt{24}$$

$$S_{PIND} = S_{IQBN} = PI \cdot IN = \sqrt{40} \cdot \sqrt{24} = \sqrt{40 \cdot 24} = 8\sqrt{15}$$

Vậy diện tích phần còn lại là $2S_{PIND} = 16\sqrt{15}$

Bài 32: Cho tam giác đều ABC có độ dài cạnh là a . Tính độ dài đường cao AH của tam giác ABC theo a .

Lời giải

Ta có tam giác ABC đều cạnh a , gọi H là trung điểm cạnh BC suy ra AH vuông góc

với BC và $BC = \frac{a}{2}$

Xét tam giác vuông AHC , áp dụng định lý Pythagore ta có :

$$AH = \sqrt{AC^2 - MC^2} = \sqrt{a^2 - \left(\frac{a}{2}\right)^2} = \sqrt{\frac{3a^2}{4}} = \frac{a\sqrt{3}}{2}$$

Vậy đường cao $AH = \frac{a\sqrt{3}}{2}$

Bài 33: Trong vật lý, ta có định lý Joule – Lenz để tính nhiệt lượng tỏa ra ở dây dẫn khi có dòng điện chạy qua: $Q = I^2 R t$

Trong đó:

+ Q là nhiệt lượng tỏa ra trên dây dẫn tính theo Jun (J)

+ I là cường độ dòng điện chạy trong dây dẫn tính theo Ampe (A)

+ R là điện trở dây dẫn tính theo Ohm (Ω)

+ t là thời gian dòng điện chạy qua dây dẫn tính theo giây.

Áp dụng công thức trên để giải bài toán sau: Một bếp điện khi hoạt động bình thường có điện trở $R = 80\Omega$. Tính cường độ dòng điện chạy trong dây dẫn, biết nhiệt lượng mà dây dẫn tỏa ra trong 1 giây là $500J$.

Lời giải

Áp dụng công thức $Q = I^2 R t$, cường độ dòng điện chạy qua dây dẫn

$$I = \sqrt{\frac{Q}{Rt}} = \sqrt{\frac{500}{80 \cdot 1}} = \sqrt{\frac{25}{4}} = \frac{5}{2}$$

Vậy cường độ dòng điện chạy qua dây dẫn là $I = \sqrt{\frac{Q}{Rt}} = \frac{5}{2}$

Bài 34: Tốc độ gần đúng của một ô tô ngay trước khi đạp phanh được tính theo công thức $v = \sqrt{2\lambda g d}$, trong đó $v(m/s)$ là tốc độ của ô tô, $d(m)$ là chiều dài của vệt trượt tính từ thời điểm đạp phanh cho đến khi ô tô dừng lại trên đường, λ là hệ số cản lăn của mặt đường, $g = 9,8(m/s^2)$. Nếu một chiếc ô tô để lại vệt trượt dài khoảng $20m$ trên đường nhựa thì tốc độ của ô tô trước khi đạp phanh là khoảng bao nhiêu mét trên giây (làm tròn kết quả đến hàng đơn vị)? Biết rằng hệ số cản lăn của đường nhựa là $\lambda = 0,7$

Lời giải

Tốc độ của ô tô khi đạp phanh là:

$$v = \sqrt{2\lambda gd} = \sqrt{2 \cdot 0,7 \cdot 9,8 \cdot 20} = \sqrt{\frac{2^3 \cdot 7^3}{10}} = \frac{14\sqrt{35}}{5}$$

Bài 35: Phân tích đa thức thành nhân tử

a) $a - 5\sqrt{a}$

b) $a - 7$ với $a > 0$

c) $a + 4\sqrt{a} + 4$

d) $\sqrt{xy} - 4\sqrt{x} + 3\sqrt{y} - 12$

Lời giải

a) $a - 5\sqrt{a} = \sqrt{a}(\sqrt{a} - 5)$

b) $a - 7 = (\sqrt{a} - \sqrt{7})(\sqrt{a} + \sqrt{7})$

c) $a + 4\sqrt{a} + 4 = (\sqrt{a} + 2)^2$

d) $\sqrt{xy} - 4\sqrt{x} + 3\sqrt{y} - 12 = (\sqrt{x} + 3)(\sqrt{y} - 4)$

Bài 36: Chứng minh rằng $\sqrt{7} - \sqrt{3} < \sqrt{6} - \sqrt{2}$

Lời giải

Ta có: $(\sqrt{7} + \sqrt{2})^2 = 9 + 2\sqrt{14}$

$$(\sqrt{6} + \sqrt{3})^2 = 9 + 2\sqrt{18}$$

Vì $9 + 2\sqrt{14} < 9 + 2\sqrt{18}$ nên $(\sqrt{7} + \sqrt{2})^2 < (\sqrt{6} + \sqrt{3})^2$

Hay $\sqrt{7} - \sqrt{3} < \sqrt{6} - \sqrt{2}$

Bài 37: Tìm x biết

a) $\sqrt{49(1 - 2x + x^2)} - 35 = 0$

b) $\sqrt{x^2 - 9} - 5\sqrt{x + 3} = 0$

Lời giải

a) $x_1 = 6; x_2 = -4$

b) $x_1 = -3; x_2 = 28$

Bài 38: Tính giá trị biểu thức $A = \sqrt{7 + \sqrt{13}} - \sqrt{7 - \sqrt{13}}$

Lời giải

Hướng dẫn : Tính $A^2 = 2$, suy ra $A = \sqrt{2}$.